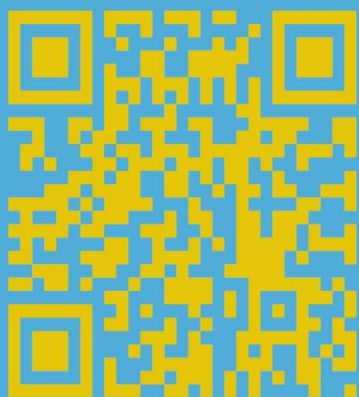

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

ЗНАМ'ЯНСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2027

Центр
стратегічного розвитку територій

tel.: +38 (096) 300 29 23

e-mail: stratcenterua@ukr.net

<http://csrt.com.ua>

Стратегія розвитку Знам'янської сільської об'єднаної територіальної громади до 2027 року / Робоча група з розробки Стратегії розвитку Знам'янської сільської об'єднаної територіальної громади під керівництвом голови Знам'янської сільської об'єднаної територіальної громади – Знам'янка: Знам'янська сільська рада, ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій», 2019.

При повному або частковому використанні матеріалів даної публікації посилання на джерело обов'язкове.

Підготовлено Робочою групою з розробки Стратегії розвитку Стратегії розвитку Знам'янської сільської об'єднаної територіальної громади та урахування думки мешканців громади.

У виданні використані результати соціологічних досліджень ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій» (Мелітополь, Україна)

Експертна підтримка:

- ❖ ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій» (Мелітополь, Україна)
- ❖ NGO «Centre of economic growth assistance to territories» (Канада)
- ❖ Громадська організація «Комітет майбутнього. Солідарність і відповідальність» (Мелітополь, Україна)

ЗМІСТ

1. ВСТУП	7
ОПИС ПРОЦЕСУ РОБІТ	8
2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА	11
3. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ГРОМАДИ	22
4. SWOT-АНАЛІЗ	26
АНАЛІЗ ПОРІВНЯЛЬНИХ ПЕРЕВАГ, ВИКЛИКІВ І РИЗИКІВ	27
5. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	28
6. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ТА МІСІЯ ГРОМАДИ	29
6.1 ПЛАНИ ДІЙ ТА СТРУКТУРА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ	29
6.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ А. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	32
6.3. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ Б. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ	43
6.4. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ В. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК	44
7. ПОКАЗНИКИ ВПЛИВУ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ	45
8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	46
9. ПЛАН УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЄЮ:	47
10. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПРІОРИТЕТІВ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПРІОРИТЕТАМ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ	50

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ 2027

ЗНАМ'ЯНСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1. ВСТУП

Основне завдання влади досягнення випереджаючого розвитку громад, який включає в себе створення нових робочих місць, перспективних виробництв (здатних в майбутньому забезпечити наповнення бюджету), інженерної, транспортної та соціальної інфраструктури.

Органи влади повинні здійснювати на підвідомчій території дві основні функції – адміністрування та розвиток.

Адміністрування – це підтримання існуючого порядку (тобто того, що вже є), забезпечення життєдіяльності території, вирішення поточних проблем. Це забезпечення нормальної роботи бюджетних установ, підприємств торгівлі та побутового обслуговування, транспорту та зв'язку, підтримання чистоти і порядку на вулицях, надання населенню послуг ЖКГ, ремонт доріг і водопроводів, дахів і під'їздів.

Розвиток – це зміна на краще (це те, чого вчора не було). Це розширення території населених пунктів, зростання доходів і рівня життя населення, його чисельності, це інвестиції, нові підприємства і робочі місця, це нове будівництво житла, лікарень, шкіл і дитячих садків, доріг і водопроводів.

Останні 100 років органи місцевого самоврядування на Україні (особливо на селі) займалися виключно адмініструванням.

Сталий розвиток означає новий підхід у розумінні і протиставляється вузькому розумінню суто економічного розвитку та найчастіше визначається як:

- гармонійне співіснування соціально-економічного розвитку з природним середовищем;

- діяльність, що забезпечує паралельний розвиток економіки, суспільства, функціонування навколишнього середовища, що створює можливості для забезпечення сучасних потреб без обмеження можливостей розвитку майбутніх поколінь. Охорона екологічних процесів не є обмеженням чи створює бар'єри в соціально-економічному розвитку, а навпаки є сприятливою тенденцією.

Запровадження Стратегії сталого розвитку є необхідною умовою зрозуміння того, як і в якому напрямку розвивається громада. Як її розвиток узгоджується з розвитком регіону та України в цілому. Також стратегія є необхідною умовою для взаємодії з державним бюджетом, структурними фондами та програмами технічної допомоги ЄС, а також інвесторами.

Діяльність з розробки Стратегії відбувається наступним чином: аналіз стану розвитку громади, принципи зв'язків з громадськістю. Визначаються проблеми, цілі та методи реалізації, методи моніторингу перебігу процесу. Однією з основних вимог до стратегічного плану розвитку – це широке залучення громадськості. Участь місцевої громади неможлива без розуміння та поінформованості на чому ґрунтується сталий розвиток. Стратегічне планування передбачало проведення різних консультацій, спрямованих на розбудову консенсусу, а також на обґрунтовані очікування громади від владних структур. Проведене анкетне опитування у формі стандартизованого інтерв'ю методом «face to face» за місцем проживання респондентів, в якому взяли участь 824 мешканці громади.

До участі в ухваленні рішень і розробки стратегічних цілей було запрошено всі зацікавлені сторони — представників влади, підприємців, підприємств та громадянського суспільства.

Розробка Стратегічного плану базувалася на основних принципах:

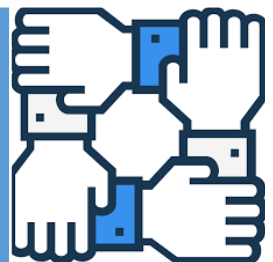
ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ. Забезпечення розвитку порівняльних переваг, визначених за результатами SWOT-аналізу (розбудова можливостей, котрі послаблюють гостроту вад і проблем). Крім того, для виявлення синергії між вадами та загрозами, яка загрожує життєздатності (для ризик-менеджменту), застосовується матриця слабких сторін та загроз.

ІНТЕГРАЦІЯ. Інтеграція забезпечується шляхом активної участі всіх зацікавлених сторін. Інтеграція як багатомірний план розвитку пріоритетних секторів і напрямків діяльності забезпечує усунення конфліктів та негативних впливів, а також забезпечує зосередження на сумісності та синергії заходів.

ІННОВАЦІЯ. Застосовується як принцип у процесі ідентифікації проєктів, і стосується, головним чином, запропонованого підходу та якнайефективнішого використання наявних ресурсів.

ІНСТИТУЦІЙНА ПАМ'ЯТЬ. Базується на результатах, досягнутих при розробці попередніх стратегічних документів.

СУБСИДІАРНІСТЬ. Визначення стратегічних заходів, починаючи з найнижчого рівня (на основі потреб місцевих громад), здійснювалось із використанням ресурсів місцевого економічного розвитку.

В цілому Стратегія є основою для її впровадження через проєкти місцевого розвитку, а також базисом ухвалення управлінських та бюджетних рішень у сфері розвитку громади.

Опис процесу робіт

На першій стадії робіт зі стратегічного планування сесією Знам'янської громади було ухвалено рішення «Про затвердження Програми науково – дослідної розробки Стратегії розвитку Знам'янської сільської ради», було здійснено аналіз існуючої ситуації в економіці ОТГ. Спеціалісти виконавчого органу за підтримки експертів: ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій», NGO «Centre of economic growth

assistance to territories» та Громадська організація «Комітет майбутнього. Солідарність і відповідальність» підготували Профіль громади, який містить демографічну інформацію про населення, економічну базу, комунальну та технічну інфраструктуру, стан довкілля та умови життя тощо. Інформація до цього документу була надана відділами виконавчого органу, управлінням статистики та іншими установами.

Аналіз зібраної інформації дозволив членам Робочої групи визначити стратегічні напрямки, на яких повинна бути сфокусована Стратегія розвитку сільської громади, а саме:

- А: Економічний розвиток;
- Б: Розвиток інфраструктури
- В: Соціальний розвиток.

На цьому ж засіданні членами Робочої групи було обговорено також проект Стратегічного Бачення – того, яким має бути громада в майбутньому. Обговорено та затверджено також Місію громади що відображає спільні наміри та дії влади, громади та бізнесу на сплановане майбутнє як для досягнення Бачення так і для наступної співпраці з економічного розвитку усіх зацікавлених сторін.

Було проведено загальний SWOT-аналіз з врахуванням даних Профілю громади та результатів опитування, а також було проведено SWOT-аналіз за стратегічними напрямками. Проаналізовано сильні та слабкі сторони громади (аналіз внутрішніх чинників), а також можливості і загрози (зовнішні чинники).

Проведений SWOT-аналіз надав можливості на черговому засіданні Робочої групи розпочати процес обговорення Плану дій по кожному із трьох стратегічних напрямків і досягнення консенсусу усіма членами Робочої групи щодо кроків, які має зробити місцева влада, підприємства та інші партнери, щоб досягти покращень у цих напрямках. До участі у обговоренні залучались спеціалісти, які забезпечували наявність необхідного досвіду і спеціальних знань.

Обговорення Планів дій стосувалося стратегічних та оперативних цілей і завдань, спрямованих на вирішення проблем з кожного стратегічного напрямку. Саме Плани дій стали основою Стратегії розвитку Знам'янської сільської ради до 2027 року.

На засіданні Робочої групи відбувся розгляд проектів Планів дій по кожному зі стратегічних напрямків та розпочалася робота із розробки оперативних цілей.

Члени Робочої групи внесли остаточні корективи, пропозиції та доповнення та прийняли рішення про передачу проекту Стратегії до розгляду та затвердження сесії ради Знам'янської сільської ради.

Головні висновки з процесу Стратегічного планування у громаді:

- Стратегія є результатом роботи представників трьох секторів громади – місцевої влади, бізнесу, небайдужих мешканців громади, що дозволило отримати достатньо пропозицій щодо планів дій та завдань від усіх зацікавлених сторін для забезпечення сприйняття мешканцями громади рішень, які прийматимуться в процесі затвердження та реалізації стратегії;
- Стратегія визначила конкурентні переваги, ресурси, які при належній організації та об'єднанні зусиль, можна використовувати для вирішення найбільших проблем місцевого економічного розвитку. Тому, стратегічний документ зосереджено на напрямках, які нададуть для економічного розвитку найбільші шанси в майбутньому;
- Питання інфраструктури, розвитку місцевих підприємств, залучення інвестицій і забезпечення гідної якості життя взаємопов'язані, тому успішна робота над ними можлива лише за умови сприйняття їх як цілісної системи. Поліпшення в одному з питань сприятиме поліпшенню в інших;
- Стратегічне планування – це не одноразова подія, з певним початком і кінцем, навпаки, це ефективний інструмент менеджменту і нескінченний процес, який повинен тривати безперервно, бо зовнішні і внутрішні чинники постійно змінюються. Спираючись на це, його потрібно постійно коригувати

Нормативно-правова база розробки Стратегії розвитку Знам'янської громади

Нормативно-правовою базою розробки Стратегії розвитку Знам'янської сільської ради до 2027 року (далі – Стратегія) є закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про державне планування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про регулювання містобудівної діяльності», а також Бюджетний кодекс України і Земельний кодекс України.

Методичною базою розробки Стратегії є методичні матеріали, розроблені і затверджені Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіонбуд):

- Методичні рекомендації з формування і реалізації прогностичних і програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади (наказ Мінрегіонбуду 30.03.2016 №75);

- Методика розробки, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку і планів заходів щодо їх реалізації (наказ Мінрегіонбуду 31.03.2016 №79).

- Програма розвитку сільських територій ЕС EAFRD (Регламент Європейського парламенту 1375/2013 від 17.12.2013)

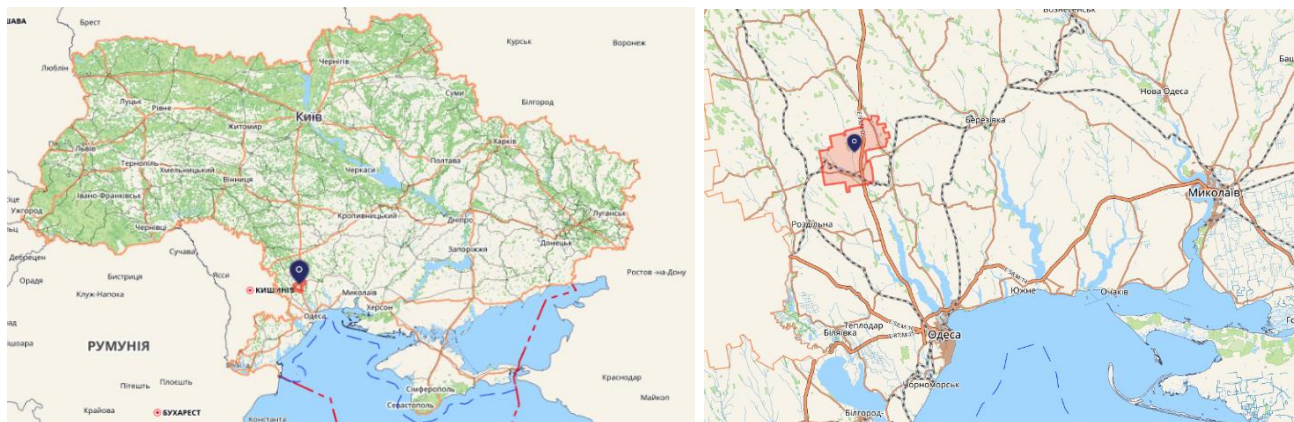
2.1. Аналіз сучасного стану Знам'янської об'єднаної територіальної громади

[illegible]

**Мал.1. Населені пункти, чисельність населення та логістичне розташування
Знам'янської громади**

Географічне положення

Знам'янська ОТГ займає північно-західну частину Іванівського району Одеської області. На сході вона межує з Коноплянською ОТГ, на півночі межує з Цебриківською ОТГ Цебриківського району та на південному заході з Роздільнянським районом Одеської області (мал.2).

Мал.2. Географічне розташування Знам'янської ОТГ

Громада має вигідне розташування, адже через автомобільну дорогу міжнародного значення E95 (M05) до м. Києва 405 км, до м. Вінниця – 353 км, до м. Миколаїв – 201 км, до м. Херсон – 272 км. Найближчий міжнародний аеропорт та морський порт розташовані у м. Одеса на відстані 79,2 км і 77,3 км відповідно. Територією громади проходить проміжна залізнична станція Одеської залізниці зі станцією Новознам'янка.

Клімат

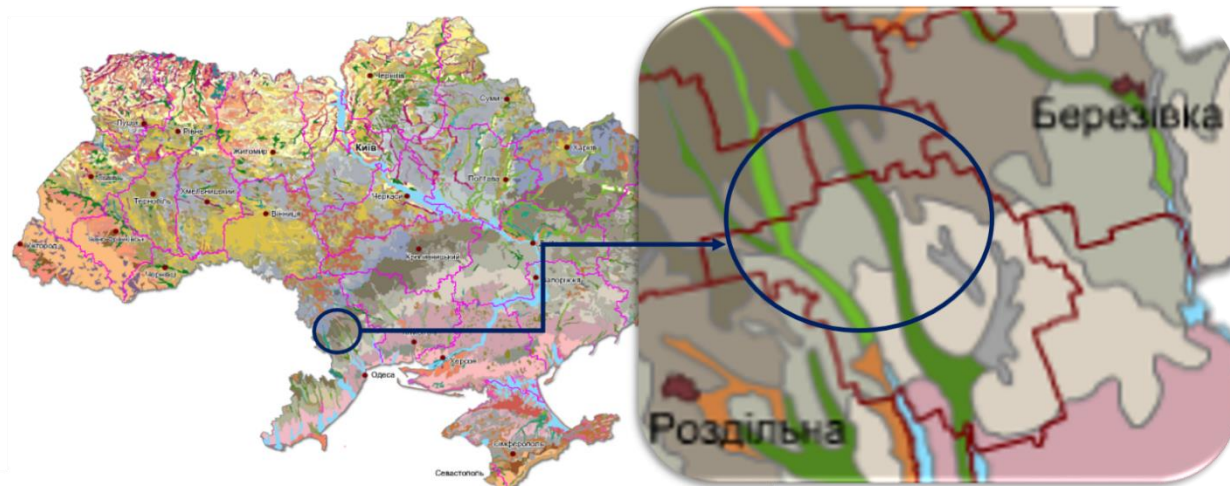
Континентальний із спекотним сухим літом, вологою й іноді дуже холодною зимою. Середньорічна температура повітря по метеостанції Роздільна складає 9,2°C. Найбільш холодним місяцем є січень з середньомісячною температурою -4,2°C, найбільш теплим - липень, з середньомісячною температурою 21,5°C. Абсолютний максимум температури +37°C, абсолютний мінімум -29°C.

Опади нерівномірні, громада відноситься до зони ризикованого землеробства (мал. 3). Середньорічна кількість опадів становить 504 мм. Велика частина опадів випадає в теплу пору року / квітень-жовтень / і становить 260-270 мм, в зимово-весняний період випадає 170-180 мм.

Згідно з кліматичним районуванням для будівництва громада знаходиться в III Б районі.

Структура земельного фонду громади

Поверхня території громади є хвилястою піднесеною рівниною, сильнорозчлененою ярами і балками. На території громади виділяються два типи рельєфу: водно-ерозійний і водно-аккумулятивний. Ярово-балкова система території сильно дреноє місцевість, знижує рівень ґрунтових вод, викликає розвиток ерозійних процесів, що негативно позначається на обробці ґрунту, догляді за посівами, збиранні, транспортуванні врожаю.

Знам'янська об'єднана громада розташована у степовій чорноземній зоні України, де переважають чорноземи звичайні середньосуглиністі, глинистого і суглинного механічного складу (мал. 3). Головне природне багатство громади — родючі чорноземи.

Всього земель – 41088,51 га.(див.табл.1)

Таблиця 1

Структура земельного фонду громади

Категорії земель	Знам'янська ОТГ, га
всього земель	41088,51
рілля	26032,10
сіножать	1072,88
пасовище	6908,24
ліси	4171,66
землі житлової та громадської забудови	579,54
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	828,41
землі рекреаційного призначення	-
землі історико-культурного призначення	-
землі водного фонду	380,02

Водні ресурси

Територією громади протікають річки Великий Куяльник, Середній Куяльник та Малий Куяльник.

Корисні копалини

На території громади знаходяться запаси глини, піску і каменя черепашника.

Адміністративний центр - с.Знам'янка

Село Знам'янка розташоване в північно-західній частині Іванівського району за 2 км від проміжної залізничної станції Новознам'янка Одеської залізниці та 75 км від м.Одеса.

Село має вигідне географічне розташування. Біля території населеного пункту проходить автомобільний шлях міжнародного значення у Одеській області Київ – Одеса та пересікає автомобільна дорога територіального значення Т1616 Березівка – Михайлопіль – Знам'янка – Контрольно-пропускний пункт «Гребеники».

Площа населеного пункту складає 18,835 км².

Територія ради становить 132,98 км². Населення ради складає 3711 особи (станом на 2019 рік).

Демографія

До об'єднаної громади з центром в селі Знам'янка Іванівського району Одеської області входять 17 сіл і одне селище міського типу із загальною чисельністю населення 8704 чол.

Таблиця 2

Розподіл населення за віком у населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ

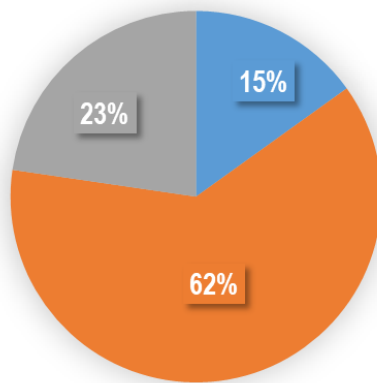
Показники	с. Знам'янка	Населені пункти громади, всього
Населення у віці		
Молодшому за працездатний	624	931
Працездатному	2572	2970
Старшому за працездатний	938	1209
Діти дошкільного віку	220	428
Діти шкільного віку	404	559

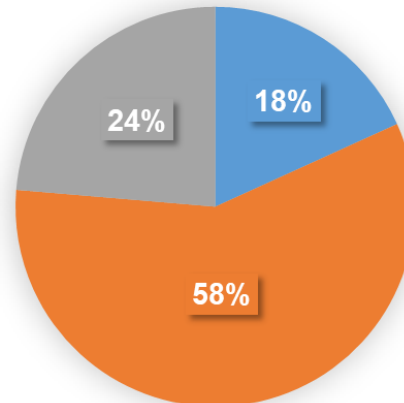
■ Молодшому за працездатний

■ Працездатному

■ Старшому за працездатний

с.Знам'янка

В цілому по громаді

Мал.4. Структура населення с.Знам'янка та громади в цілому

В ОТГ зберігається тенденція щорічного зменшення чисельності населення в результаті стабільного перевищення рівня смертності над народжуваністю, загальним процесом старіння населення і негативним сальдо міграції.

Мал. 5. Демографічні тенденції в громаді

Таблиця 3

Демографічні тенденції в громаді

	%	N
Скорочення населення	3,12	272
Відтік населення	19	1661
Відтік працездатного населення	40	1188

Основні проблеми:

- ✓ Висока смертність у працездатному віці
- ✓ Високий рівень загальної захворюваності населення на тлі значного поширення факторів ризику захворювань, передусім тютюнокуріння і вживання алкоголю.

Інфраструктура громади

Житлове-комунальне господарство. Переважна частина житла побудована до 80-х років, понад 37% житлових будинків потребують ремонту. 90% мереж водопостачання знаходиться в доброму стані, 65% – водовідведення потребує капітального ремонту. Близько 60% доріг вимагають капітального ремонту, 33% потребують поточного ремонту і 7% у доброму стані.

Перелік діючих підприємств на території Знам'янської ОТГ, що надають споживачам житлово-комунальні послуги:

Водопостачання та водовідведення – КП «Відродження-1» смт Радісне;

Водопостачання – КП «Крапелька» с. Знам'янка.

Житловий фонд ОТГ налічує 37 багатоквартирних житлових будинків та 2828 приватних садиб.

Ступінь облаштування житлового фонду: холодним водопостачанням – 75%, каналізацією – 21%, автономним опаленням – 100%, газопостачанням – 68%.

Всі багатопверхові житлові будинки переведені на автономне опалення. Аварійного житлового фонду на території ОТГ немає.

Транспортна інфраструктура. Дорожня мережа складається з твердого та ґрунтового покриття. Стан доріг в незадовільному стані і потребують капітального ремонту.

На сьогоднішній день для задоволення потреб населення об'єднаної громади Знам'янської сільської ради в пасажирських перевезеннях не сформована мережа автобусних маршрутів. Загальна протяжність доріг з твердим покриттям в сільській раді – 87,1 км, ґрунтових доріг – 63,5 км.

Поводження з ТПВ. На території громади по збору та вивозу твердих побутових відходів діє одне комунальне підприємство КП «Відродження-1», тариф становить 10,00 грн. на 1 особу. Технологія збору та вивозу ТПВ здійснюється безконтейнерний графік – 3 рази на тиждень.

Технологія утилізації відходів – втрамбування та дренування. Роботи виконуються по мірі накопичення відходів.

Освіта і охорона здоров'я. Реформування цих базових галузей соціальної сфери, поліпшення ефективності і якості їх роботи не відноситься до прямих повноважень ОТГ. Повноваження по реформуванню цих галузей мають Міністерство освіти і науки України і Міністерство охорони здоров'я України. Вони здійснюють кадрову політику у своїх галузях, проводять всю організаційну роботу по здійсненню освітньої і медичної реформи, створенню базових шкіл, госпітальних округів тощо. Завдання ОТГ в цих сферах зводиться до удосконалення методичної роботи, зміцнення матеріально-технічної бази освітніх і медичних установ.

На території Знам'янської громади розташовані три загальноосвітніх навчальних заклади I-III ступеня, три загальноосвітніх навчальних заклади I-II ступеня, один загальноосвітній навчальний заклад I ступеня, в яких навчається 967 дітей, два дошкільних навчальних заклади які відвідують 177 дітей.

Система охорони здоров'я представлена мережею лікувально-профілактичних установ, зокрема: КЗОЗ «Іванівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» Знам'янська АЗПСМ, КЗОЗ «Іванівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» Радісенська АЗПСМ, КЗОЗ «Великомихайлівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» ФАП с. Воробіївка, КЗОЗ «Великомихайлівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» ФП с. Цибулівка, КЗОЗ «Великомихайлівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» ФП с. Великозименове, КЗОЗ «Ширяївський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» Новоєлизаветівська АЗПСМ, КЗОЗ «Ширяївський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» ФАП с. Новопетрівка Друга.

Промисловість.

На території громади в с.Радісне існує крупний промисловий вузол з розвинутою інфраструктурою(непрацюючий іванівський цукровий завод та підприємств по фасовці продуктів «Трапеза».

Сільське господарство. Найбільшими підприємствами громади є ПСП «Дружба народів» (с. Знам'янка), ТОВ «БТК АГРО» (с. Знам'янка), ПП «Тодоров» (с. Знам'янка), Червонознам'янський ДЕД (с. Знам'янка), ДП «Укراгропром» (с.мт. Радісне), Цибулівський млин (с. Цибулівка), СФГ «Оріон» (с. Новоелизаветівка), СФГ «Мрія» (с. Новопетрівка), ФГ «Чапаєве» (с. Воробіївка), ФГ «Злагода» (с. Воробіївка), СФГ «Іванівське» (с. Воробіївка).

Таблиця 4

Ринок праці ОТГ

Галузі та види діяльності	Осіб
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	407
Промисловість	247
Будівництво	50
Оптова й роздрібна торгівля, торгівля транспортними засобами; Послуги з їх ремонту, приватні підприємці	180
Готелі та ресторани	110
Транспорт і зв'язок	46
Фінансова діяльність	6
Державне управління	50
Освіта	220
Охорона здоров'я та соціальна допомога	52
Колективні, громадські та особисті послуги	88
Інші види діяльності	201

Мал.6. Структура ринку праці ОТГ

Містобудування. В громаді це питання визначено як одне з найголовніших, і заплановано розробку нових Генеральних планів населених пунктів громади (с. Воробіївка, с. Цибулівка).

Бюджет громади

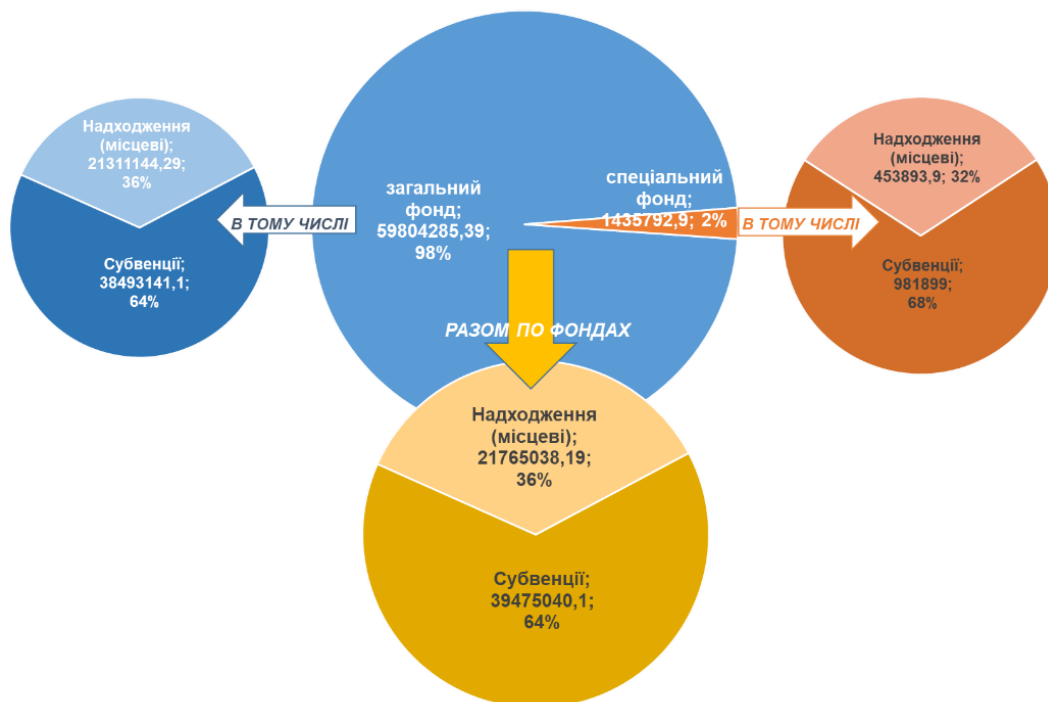
Доходна частина загального фонду бюджету за 2018 рік виконана на 105,1 при плані 61874780 грн надійшло 65051361 грн.

Отримані субвенції з державного бюджету:

- Медична субвенція - в сумі 6393200;

- Освітня субвенція - в сумі 20764000 грн.;
- Базова дотація - в сумі 6703300 грн.;
- Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної дотації з державного бюджету - в сумі 4330800грн.
- Субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з місцевого бюджету-305880грн.
- Доходи спеціального фонду склали 1435793 грн. Разом доходів за 12 місяців 2018 року 66487154 грн.

Мал.7. Структура доходної частини бюджету ОТГ

Видаткова частина бюджету складає 59561207,2 грн, в тому числі 51428650,93 грн загального фонду та 8132556,27 грн. спеціального фонду. Залишок на казначейському рахунку на кінець року склав 5428844,49 грн.

Мал.8. Структура видаткової частини бюджету ОТГ

Найбільшу вагу у видатковій частині має освітня сфера, що становить 56% (28657767,38 грн). Також майже чверть видатків громади припадає на організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад – 24% (12254196,34 грн).

Проблемними питаннями видаткової частини громади є програми розвитку (лише 0,4%) та економіка (0,5%).

Особливої уваги потребують і питання формування молодіжної політики – адже фінансування сфер пов'язаних з нею достатньо низьке: спорт (0,1%), безпека (0,1%) і культура (1,7%).

Мал.9. Аналіз структури видаткової частини бюджету ОТГ за напрямками

Порівняльний аналіз дохідної та видаткової частини бюджету ОТГ демонструє незначне переважання дохідної частини над видатками в громаді, але з невисоким балансом – 4,4%. Цей показник в узагальненому вигляді із розрахунком на 1 мешканця громади становить 628 грн на рік, що є низьким показником.

Мал.10. Порівняльний наліз структури доходів та видатків ОТГ

Конкурентне середовище

Розподіл території, населених пунктів і жителів району між трьома ОТГ показано в таблиці 5:

Таблиця 5

Розподіл території, населених пунктів і жителів між ОТГ

	Площа		Населені пункти		Кількість мешканців	
	кв. км.	%	шт.	%	чол.	%
Знам'янська ОТГ	410,89	46,1	18	50,0	8074	41,9
Коноплянська ОТГ	313,9	35,2	15	41,7	4917	25,4
Великобуялицька ОТГ	166,214	18,7	3	8,3	6298	32,7

З трьох ОТГ Іванівського району Знам'янська ОТГ лідирує за всіма показниками – площею та трудовими ресурсами. Це підвищує її конкурентоспроможність перед іншими територіями, тобто збільшує її привабливість для інвесторів і можливості для подальшого розвитку.

Крім того, проживання на території Знам'янської ОТГ великої кількості населення (8074 чол.) формує широку і надійну податкову базу, яка забезпечить стабільне надходження в бюджет ОТГ значних фінансових ресурсів.

2.2. Опорний каркас

Опорний (планувальний) каркас території складається з двох елементів – основних осей і вузлів економічного розвитку. Осями розвитку території виступають транспортні магістралі та інженерні комунікації (лінії електропередач, газопроводи), а вузлами розвитку – населені пункти на перетині осей розвитку. Світовий досвід показує, що саме навколо планувальних осей і в вузлах розвитку територій концентруються основні обсяги виробництва, населення, виробнича і соціальна інфраструктура. Ці елементи опорного каркасу завжди є найбільш привабливими для інвесторів.

Для Знам'янської ОТГ такими осями розвитку є:

I (головна) вісь: автомобільна дорога міжнародного значення М05 (Е95) Київ-Одеса. На осі розташовані с. Знам'янка, смт Радісне, с. Великозименове та с. Марціянове. Навколо осі концентрується 69,9% населення громади.

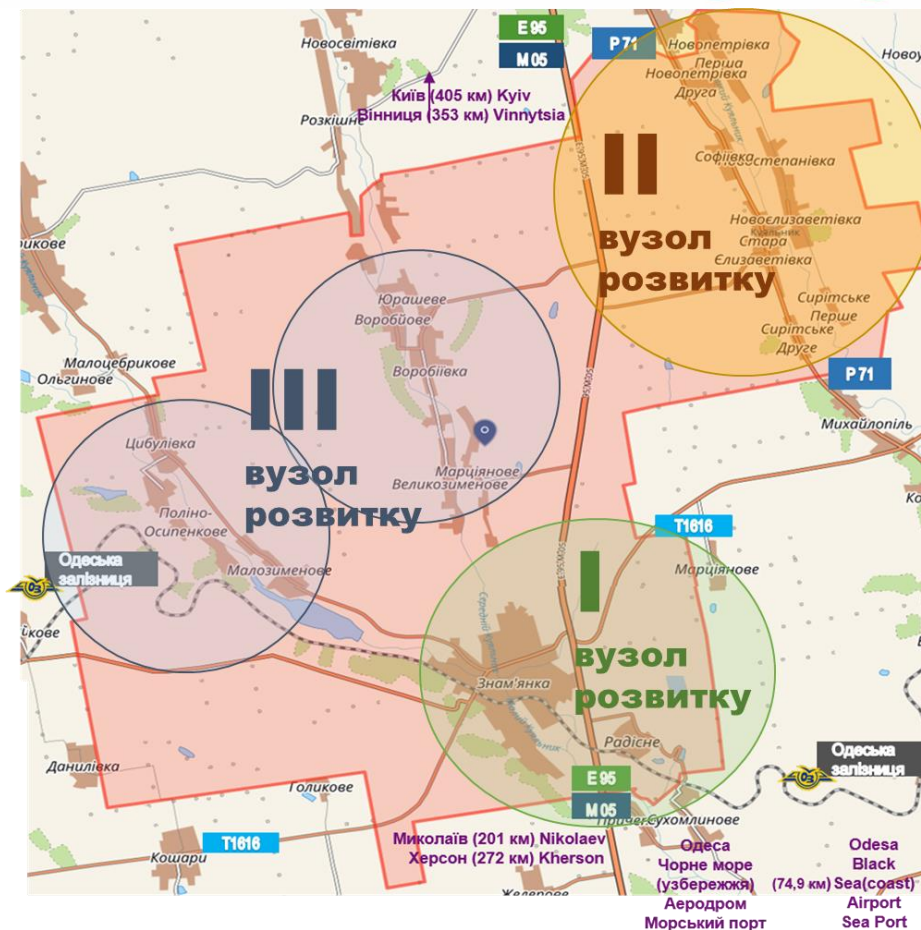
II (головна) вісь: автомобільна дорogarегіонального значення Р71 Одеса – Іванівка – Ананьїв – Піщана – Хашувате – Колодисте – Рижовка. На осі розташовані с. Новоєлизаветівка, с. Новопетрівка Друга, с. Новопетрівка Перша, с. Новостепанівка, с. Сирітське Друге, с. Сирітське Перше, с. Софіївка, с. Стара Єлизаветівка. Навколо осі проживає 17,9% населення громади.

III (головна) вісь: автомобільна дорога територіального значення Т1616 Березівка – Михайлопіль – Знам'янка – Контрольно-пропускний пункт «Гребеники». На осі розташоване с. Знам'янка. Навколо осі проживає 45,9% населення громади.

IV (допоміжна) вісь:

- проміжна залізнична станція Одеської залізниці (станція Новознам'янка) (мал. 6).

На трьох головних осях розвитку проживає 87,7% населення громади та розташована більшість об'єктів виробничої, інженерної та соціальної інфраструктури. У «глибинці», на віддалені від основних осей розвитку, проживає 12,3 % населення.

Мал. 11. Опорний каркас розвитку Знам'янської громади

Основний вузлекономічного розвитку громади історично сформувався на перетині I, III та IV осей розвитку (автомобільних і залізниць), де розташовані с.Знам'янка і смт Радісне.

З точки зору просторового розвитку, ця територія є найбільш потужною «точкою зростання» громади, яка володіє найбільшою інвестиційною привабливістю і перспективою економічного розвитку.

По-перше, в цій «точці зростання» знаходяться два найбільших за чисельністю населених пункти ОТГ, в яких проживає 10 352 людини або 61,6% всього населення громади, тобто вона володіє великим трудовим потенціалом.

По-друге, в цій точці перетинаються важливі автомобільнімагістралі і залізниця із залізничною станцією, тобто вона володіє великим транспортним потенціалом.

По-третє, на цій території є резервні потужності з водопостачання, електропостачання і газу (точки підключення для інвесторів), тобто вона володіє великим інфраструктурним потенціалом.

II вузол розвитку сформовано в зоні впливу II вісі - автомобільної дороги регіонального значення Р71. Дана територія в перспективі є гарною платформою для формування сільськогосподарських кооперативів та розвитку приватних господарств.

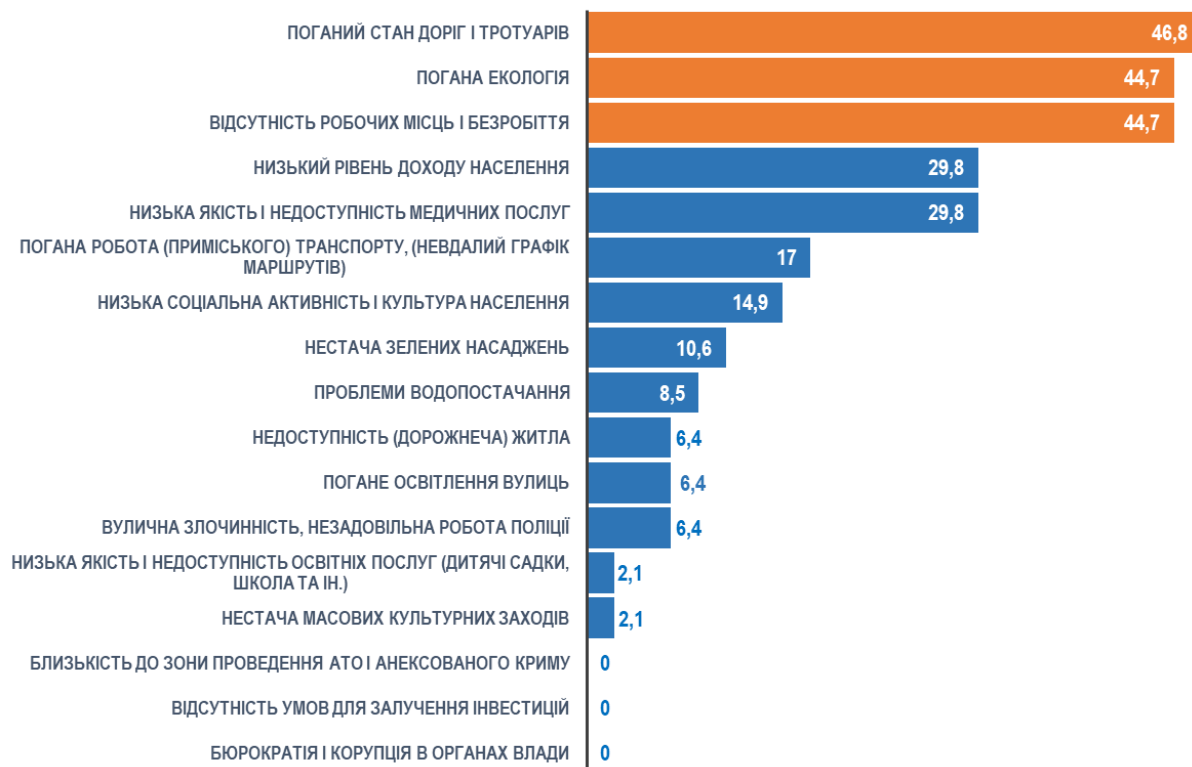
III вузол розвитку сформовано у західній частині громади на транспортній вісі Т1616. Зазначена територія також добре підходить для формування сільськогосподарських кооперативів та розвитку приватних господарств та додатково має близьки виходи до міжнародного коридору М05, що дозволяє розвивати зони логістики та транспортних сервісів.

3. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ГРОМАДИ

3.1. Результати опитування громадської думки

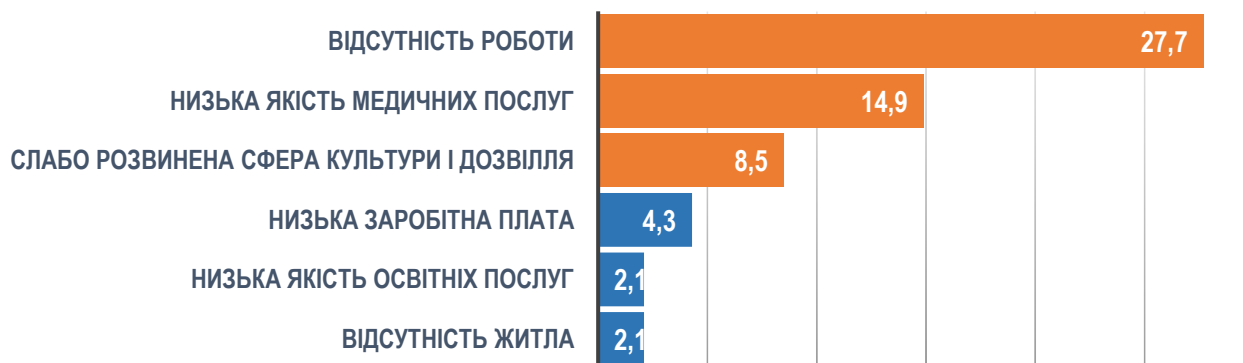
З метою виявлення громадської думки щодо проблем, напрямків і пріоритетів Знам'янської ОТГ в лютому-березні 2019 року було проведено анкетне опитування серед жителів сільських рад, що увійшли до громади. Загальна кількість опитаних 460 осіб. Серед учасників опитування молодь складала 28,0%, жителі середнього віку – 45%, літні люди – 27%. За результатами анкетування було виявлено проблеми, які найбільше хвилюють жителів громади (мал.12.):

Мал.12. Актуальність проблем ОТГ (за результатами опитування громадської думки, 02-03 2017р.) (n=824)

Отже, основними проблемами, на думку мешканців громади є незадовільний стан доріг (46,8%), погана екологія (44,7%), відсутність робочих місць (44,7%), низький рівень доходу населення (29,8%), низька якість медичних послуг (29,8%), погана робота приміського транспорту (17,0%), низька соціальна активність населення (14,9%).

Уточненням до цього переліку є низка проблем, які спонукають мешканців громади виїжджати із населених пунктів громади (мал.13.)

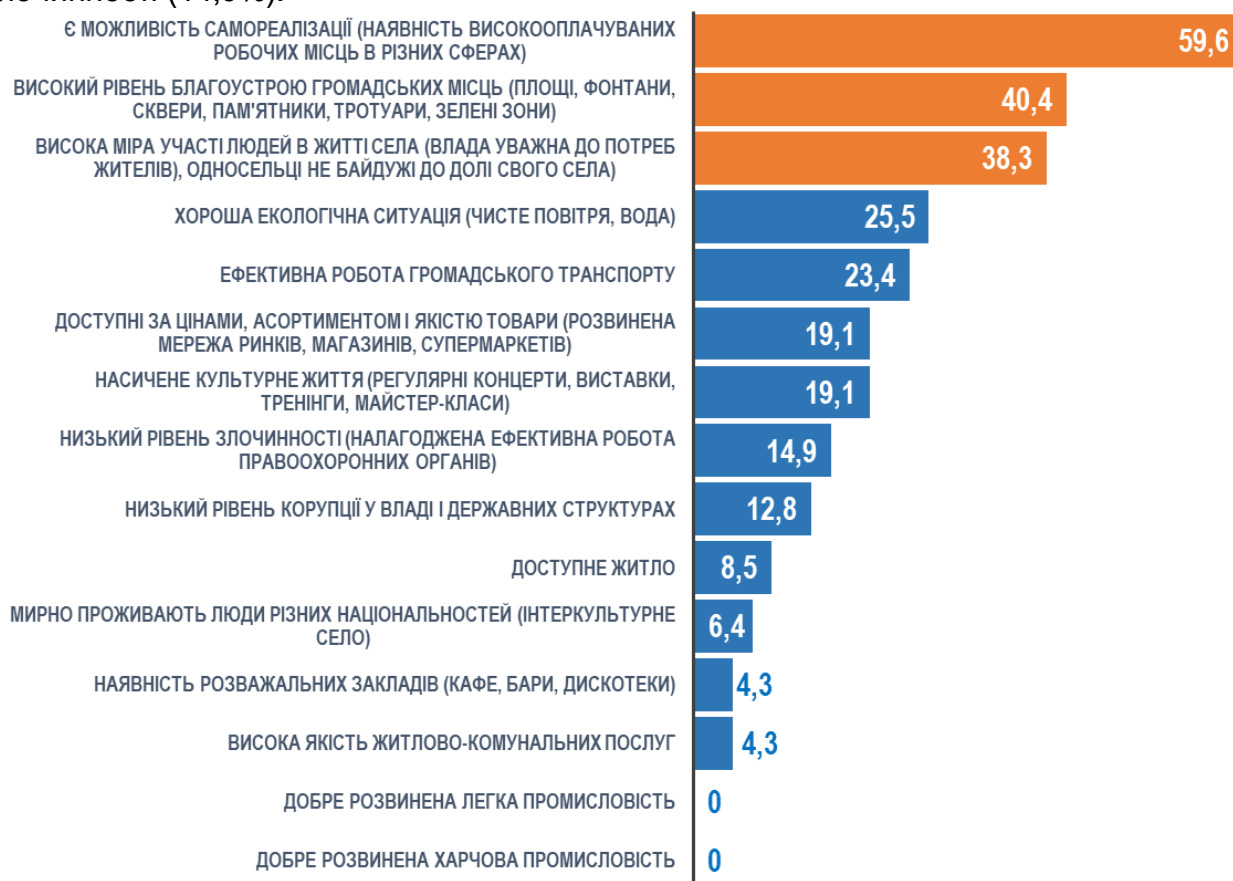

Мал.13. Актуальність причин, що спонукають мешканців ОТГ виїжджати із населених пунктів громади (за результатами опитування громадської думки, 02-03.2019р.) (n=824)

У цьому випадку йдеться здебільшого про відсутність роботи (майже третина населення - 27,7%) (це основна причина), низьку якість медичних послуг (кожен шостий – 16,9%) та слаборозвинену сферу культури та дозвілля (8,5%), які вже доповнюються іншими, більш локальними проблемами.

Проблеми громади більш чітко виокремлюються, якщо провести аналіз бачення мешканцями ідеального на їхню думку населеного пункту (мал. 14). Це бачення базується на наступних складових: можливість самореалізації (59,6%), що стосується в першу чергу питань роботи й дозвілля, благоустрій громадських місць (40,4%), висока міра участі людей в житті громади (38,3%), хороша екологія (25,2%), ефективна робота громадського транспорту (23,4%), доступні за цінами і асортиментом товари (19,1%), насичене культурне життя (19,1%) і низький рівень злочинності (14,9%).

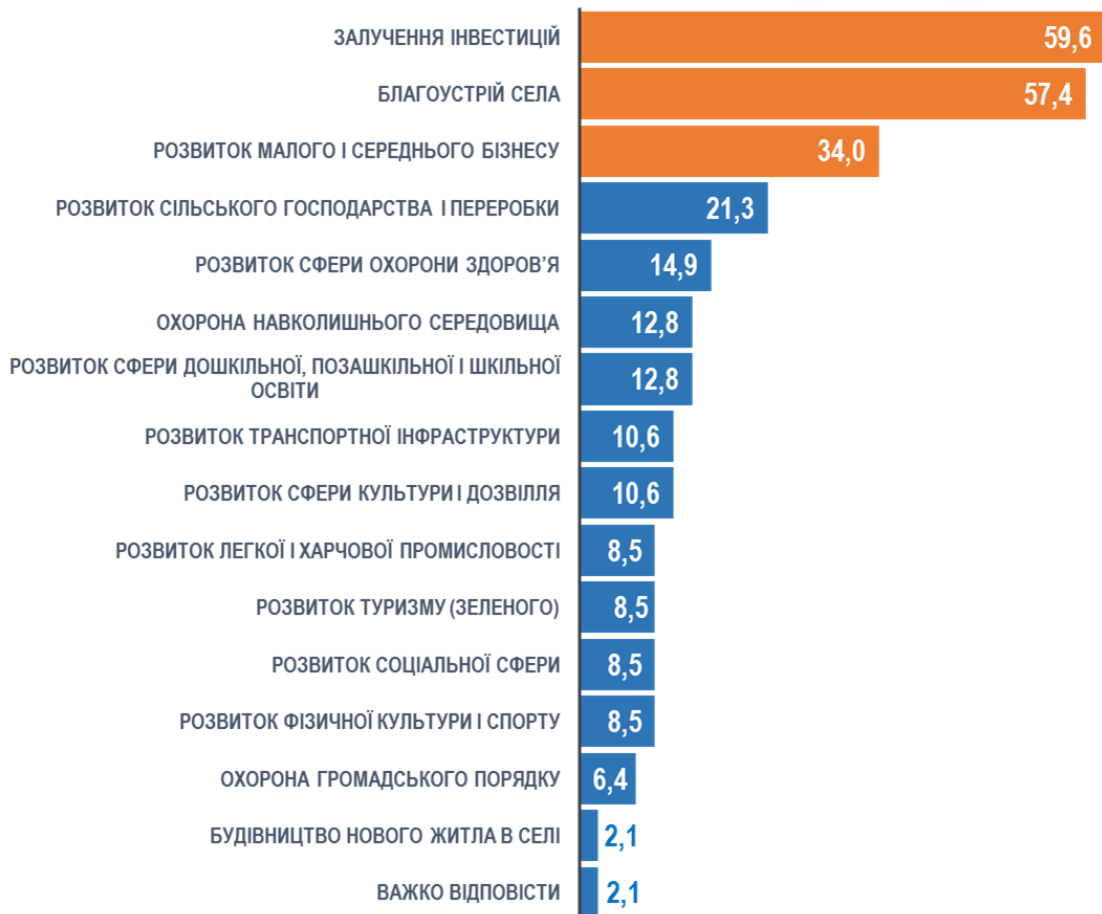

Мал.14. Рейтинг показників, що визначають ідеальний населений пункт на думку мешканців (за результатами опитування громадської думки, 02-03.2019р.) (n=824)

Вирішення проблем громади та досягнення показників «ідеальності» для населених пунктів громади можливе, в першу чергу, через залучення інвестицій (59,6%) та благоустрій населених пунктів (57,4%), що дозволило створити і нові робочі місця, і призупинити відтік робочої сили із громади.

Також, розвиток малого та середнього бізнесу (34,0%) – це також додаткові робочі місця, особливо у галузі сільського господарства і переробки (21,3%).

І відповідно, розвиток соціальної сфери (14,9%) – це доступність медичних послуг, розвиток освітньої сфери (12,8%) і більш насичене культурне життя в громаді (10,6%), і розвиток зв'язків у громаді (транспортна інфраструктура - 10,6%) (мал.15).

Мал. 15. Основні напрямки для розвитку населених пунктів ОТГ, на думку мешканців громади (за результатами опитування громадської думки, 02-03.2019р.) (n=824)

3.2.Визначення базових проблем

Визначення базових проблем є найважливішим етапом аналізу та оцінки сучасного стану території, тому що за результатами цього етапу формуються стратегічні та оперативні цілі Стратегії.

Всі проблеми громади, виявлені в ході попереднього аналізу, необхідно класифікувати за трьома групами – проблеми, причини і наслідки.

На підставі діагностики сучасного стану території, результатів анкетного опитування населення і аналізу паспортів місцевих громад можна зробити висновок, **що основними (базовими) проблемами громади**, на вирішення яких має бути спрямована Стратегія, є

- 1. НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ**
- 2. НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ РОЗВИТКУ**

Аналіз проблем

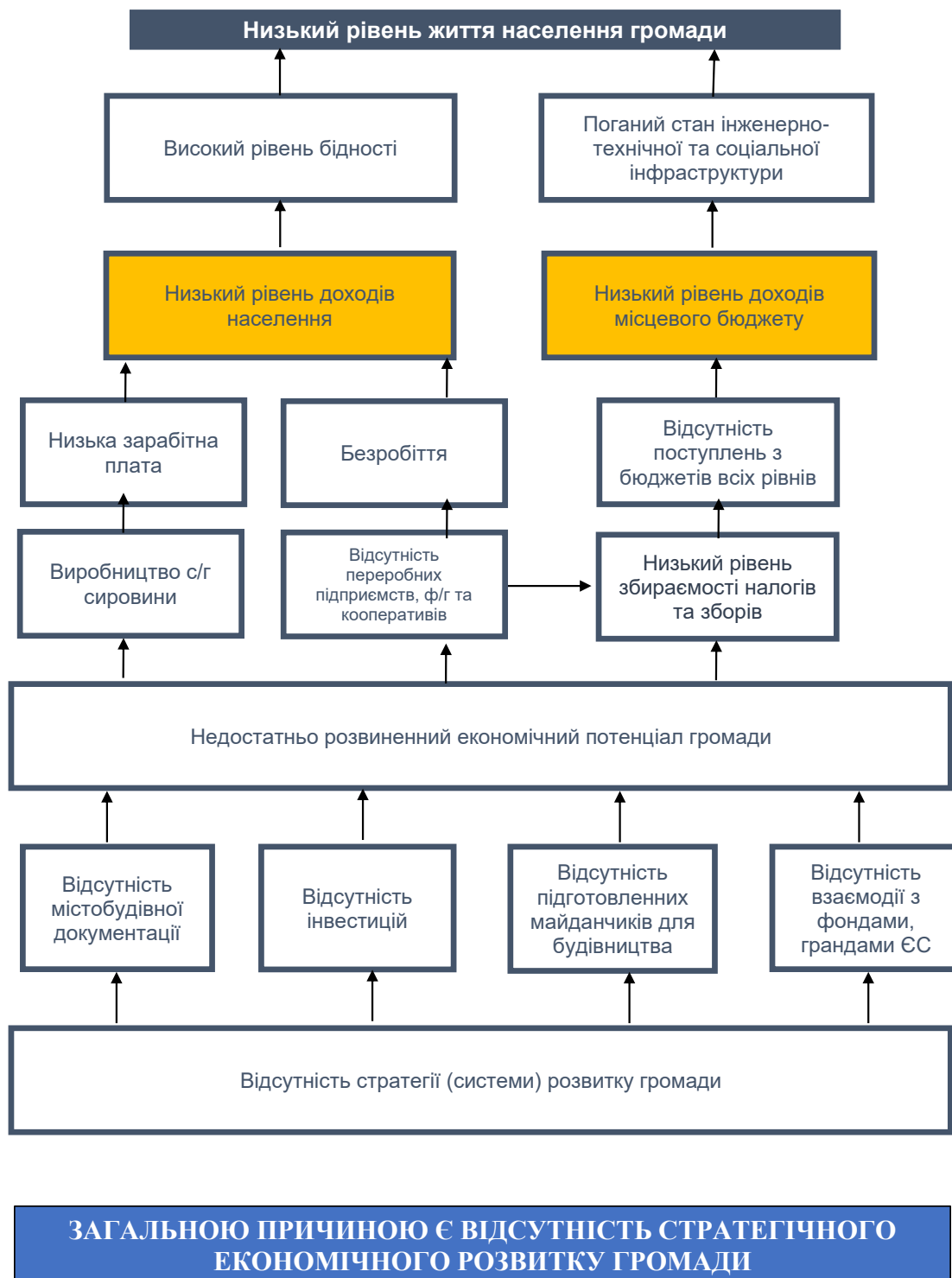
Метою аналізу проблем є визначення причин і наслідків базових проблем громади, а також виявлення причинно-наслідкових зв'язків між ними шляхом формування дерева проблем.

Дерево проблем – це методика проектного менеджменту, яка дозволяє візуалізувати (наочно побачити) і шукати рішення проблем через аналіз їх причин і наслідків.

Примітка. Структура дерева проблем: в центрі знаходяться дві базові проблеми, нижче – причини їх виникнення, вище – наслідки, викликані існуванням проблем.

ДЕРЕВО ПРОБЛЕМ ГРОМАДИ

4. SWOT-АНАЛІЗ

SWOT матриця дозволяє виявити та проаналізувати взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для Знам'янської громади. Саме ці взаємозв'язки дозволять сформулювати порівняльні переваги, виклик та ризики, які є основою для стратегічного вибору сценарію розвитку громади.

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
<ul style="list-style-type: none"> - вигідне географічне розташування громади; - розвинута мережа доріг з твердим покриттям, наявність трансєвропейського коридору М 05; - наявність залізниці; - промислово-інженерна інфраструктура(газопроводи, підстанції, водовідведення та очисні споруди; - значний економічний потенціал та традиції індивідуального виробництва(для формування малого та середнього підприємництва; - наявність соціальної інфраструктури(лікарні, школи, клуби, дитячі садки і т.п); - досвід праці з ДФРР та іноземними інвесторами; - креативна влада та ініціативні громадські організації. 	<ul style="list-style-type: none"> - низький рівень самосвідомості населення; - трудова міграція; - відсутність системи управління земельними ресурсами громади та адмініструванням податків та зборів; - тінізація бізнесу та зарплат; - занепад тваринництва, низька спеціалізація с/г господарства; - залежність економіки громади від дотацій з державного бюджету; - низька частка доданої вартості, яка створюється підприємствами та МСБ громади.
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
<ul style="list-style-type: none"> - подальша інтеграція України в структуру ЄС та зростання зацікавленості інвесторів Україною та Одеською областю; - світова тенденція зростання попиту на с/г продукцію (особливо органічну) - участь в проектах міжнародних; - організацій, використання міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва; - доступ до кредитних ресурсів ЄС (ЄБРР, ЄІБ та інши) - створення індустріального парку для залучення інвестицій; - участь в державних та міжнародних програмах з енергозбереження та альтернативної енергетики. 	<ul style="list-style-type: none"> - нестабільність політичної та економічної ситуації в Україні; - недосконала законодавча база; - зростання тарифів на енергоресурси; - інфляція - перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів; - стійке падіння рівня життя населення громади; - корупція та тіньова економіка.

АНАЛІЗ ПОРІВНЯЛЬНИХ ПЕРЕВАГ, ВИКЛИКІВ І РИЗИКІВ

Переваги: можливості підтримують сильні сторони

Аналіз взаємозв'язків між «внутрішніми» (сильні і слабкі сторони) і «зовнішніми» (можливості і загрози) факторами, що впливають на розвиток, показує, що ряд зовнішніх можливостей підтримує сильні сторони громади:

* Подальша інтеграція України в структури ЄС сприятиме подальшому розвитку транспортного коридору М05 та розбудови інфраструктури біля нього, також інтеграція дозволить владі скористатись сучасними моделями планування та розвитку громади.

* Зростання попиту на світовому ринку на агропромислову продукцію сприятиме зростанню с/г виробництва, розвитку економічного потенціалу громади.

* Створення індустріального парку дозволить залучити інвесторів, створити нові робочі місця, збільшити бюджет розвитку громади. (розвинути соціально-комунальну інфраструктуру)

* Доступ до кредитних ресурсів ЄС дасть можливість розвинути інженерну, дорожньо-транспортну та соціальну інфраструктуру.

Виклики: можливості зменшують слабкі сторони

Крім того, деякі зовнішні можливості дозволять зменшити слабкі сторони

* Подальша інтеграція України в структури ЄС дозволить залучити європейські системи управління земельними ресурсами та податків громади, прозоре європейське законодавство дозволить зменшити долю тінізації бізнесу та зарплат.

* Зростання попиту на світовому ринку на агропромислову продукцію дозволить розвинути тваринництво, збільшити спеціалізацію сільського господарства доданої вартості сприятиме створенню нових робочих місць, зниженню рівня безробіття (міграції).

* Створення індустріального парку дозволить значно збільшити долю доданої вартості, яка буде створюватись підприємствами громади - таким чином зменшиться залежність від державних дотацій.

* Активність громади у залученні ресурсів проектів міжнародної технічної допомоги, можуть сприяти створенню інфраструктури підтримки бізнесу та рівня громадської активності.

Ризики: загрози посилюють слабкі сторони

Деякі зовнішні загрози можуть, навпаки, посилити слабкі сторони громади:

* Нестабільність політичної та економічної ситуації в Україні, недосконала законодавча база можуть погіршити систему управління ресурсами громади та адміністрування податків та зборів.

* Інфляція посилить трудову міграцію та залежність економіки громади від дотацій з державного бюджету

* Корупція та тіньова економіка посилить тінізацію бізнесу та зарплат, знизить рівень самосвідомості населення

* Зростання тарифів та енергоресурси посилить занепад тваринництва, знизить розвиток сільгоспвиробництва громади, понизить рівень життя населення.

* В результаті перекидання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів - значно зменшиться бюджет розвитку громади.

Висновки:

Знам'янська ОТГ має значний економічний потенціал та традиції індивідуального агровиробництва, що визначає основний напрям економічної діяльності громади – виробництво та переробка с/г продукції. Також наявність інфраструктури дозволяє розвивати альтернативну енергетику. Все це відкриває безліч можливостей для залучення іновативних технологій та кваліфікованої робочої сили, але враховуючи можливі зовнішні загрози слід притримуватись сценарію розвитку наведеного нижче.

5. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

РЕАЛІСТИЧНИЙ СЦЕНАРІЙ

Проаналізувавши економічний та політичний стан, взявши до уваги данні SWOT аналізу Робоча група вирішила вибрати реалістичний сценарій розвитку громади. Основними відмінними рисами якого будуть :

- Першочерговий поетапний (відповідно до доходів бюджету) розвиток економічного потенціалу громади с послідуючим вирішенням соціальних проблем.

- Максимальне спрямування на виробництво та переробку ресурсів в самій громаді (можливо використання сировини розташованих поблизу громад). Створення доданої вартості та робочих місць на території громади.

- Розрахунок при інвестиційному плануванні треба робити на внутрішнього інвестора або на іноземні фірми вже працюючі на Україні.

- В процесі створення доданої вартості повинні приймати участь, як приватні особи, так і малий та середній бізнес, крупні підприємства та влада.

Цей сценарій є перспективним для реалізації цієї Стратегії, має створити накопичувальний ефект для інноваційного розвитку і забезпечити зростання добробуту мешканців громади, наближення до європейських стандартів.

6. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ТА МІСІЯ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення бажаного майбутнього – це уявлення про майбутнє своєї громади, виражене в найбільш загальному вигляді і короткій формі, головна мета розвитку громади.

Бачення сформовано на основі уявлень жителів ОТГ про ідеальне село та про перспективи розвитку громади, висловлених ними під час анкетного опитування в жовтні 2017 року.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ:

Знам'янська ОТГ – відкрита громада для підприємницької успішності, інноваційний сервісний та логістичний центр Одеської області, відкритий до співпраці, територія для розвитку альтернативної енергетики, експортноорієнтованого сільського господарства та переробної промисловості, заснованої на новітніх технологіях, високопрофесійних кадрах та соціально відповідальному ставленні до ведення бізнесу.

Модерновий та привабливий здоров'я зберігаючий, інклюзивний простір, що створює можливості для успішного розвитку особистості в освіті, спорті, творчості та громадській діяльності.

Громада креативних культурних індустрій та туризму, комфортне для людей різних поколінь.

Місія:

максимальна реалізація наявного економічного потенціалу та забезпечення на цій основі високої якості життя і безпечних умов проживання населення

Цінності:

житель громади – первинний соціальний капітал та найвища цінність;

місцева влада – креативний виконавець волі громади;

зростаючий рівень економічного добробуту;

соціальна злагода та суспільне порозуміння;

відповідальне співжиття з навколишнім середовищем.

6.1 ПЛАНИ ДІЙ ТА СТРУКТУРА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

В реалізації стратегії розвитку слід виділити три етапи:

1. **Стабілізаційний.** Стабілізація економічного та соціального стану громади (етап накопичення ресурсів для майбутнього розвитку громади)
 - Аналіз земельних відносин в громаді
 - Аналіз комунальної власності
 - Адміністрування місцевих податків та зборів в повному обсязі (цей етап дозволить збільшити доходи громади на 20-30 %)
2. **Мобілізаційний.** (етап інтенсивного впровадження розвитку громади)
 - Максимально використовується приватні інвестиції та бюджет громади, а також всі інші доступні джерела фінансування
 - Активне провадження інвестиційних проектів в економіку громади
 - Включення громади в обласні державні та міжнародні програми розвитку та технічної допомоги

- Наповнення бюджету громади від нових збудованих підприємств та створених робочих місць

(Бюджет розвитку громади повинен зрости в 10-12 разів)

3. Активне перетворення (зростання бюджету розвитку громади дозволить перейти до вирішення соціальних питань.

В основу Стратегії покладено принцип зосередження зусиль на пріоритетних питаннях розвитку громади.

Три критичних питання: «Економічний розвиток», «Розвиток інфраструктури», «Соціальний розвиток» були вибрані як вирішальні чинники для подальшого розвитку. Для кожного з цих питань були складені окремі плани дій, впровадження яких має вести до поліпшення конкурентної позиції. Плани дій розроблялися експертами та членами робочої групи, а також за допомогою людей, які мають професійні знання та досвід у відповідних сферах, або до службової компетенції яких входять відповідні питання.

В процесі розробки стратегії було проведено роботу з майбутніми потенційними інвесторами, розроблені техніко-економічні обґрунтування проектів та прораховані основні надходження та витрати громади в процесі роботи в рамках цієї стратегії. (Дані наведені в таблицях розділу «Економіка») Розділи стратегії «Розвиток інфраструктури» та «Соціальний розвиток» виконані в виді набору завдань, які необхідно виконати. Конкретні плани та схеми виконання пунктів Б та В необхідно розробляти на кожен рік, враховую надходження всіх рівнів до бюджету громади.

1	Напрямок розвитку А. Економічний розвиток	Знам'янка - потужний центр з диверсифікованою економікою, інвестиційно приваблива територія з конкурентоспроможним бізнесом, що будується на засадах сталого розвитку та створює нові робочі місця
2	Напрямок розвитку Б. Розвиток інфраструктури	Знам'янка - громада з ефективною інженерно-транспортною та комунальною інфраструктурою.
3	Напрямок розвитку В. Соціальний розвиток	Знам'янка - громада з якісними муніципальними послугами, високими стандартами життя, комфортна для мешканців, гостей та інвесторів, екологічно-чистою, зеленою, затишною територією

ГРОМАДА СТАНЕ:

- ✓ потужним центром з диверсифікованою економікою;
- ✓ громадою з високим рівнем самозайнятості населення;
- ✓ територією «зеленої» енергетики;
- ✓ розвинутим транспортно-логістичним центром на перетині транспортних шляхів;
- ✓ територією з високими стандартами життя та якісними послугами, комфортним для мешканців, гостей та інвесторів;
- ✓ центром традицій з привабливим унікальним «обличчям»;
- ✓ високорозвиненою громадою, в якій живуть освічені активні мешканці;
- ✓ екологічно чистою, зеленою, затишною територією;
- ✓ гостинним краєм з розвинутою мережею відпочинку і розваг;

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ

А. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	Б. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ	В. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК
--------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ

РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ	РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	ЯКІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ЖИТТЯ
РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА		РОЗВИТОК АКТИВНОЇ ГРОМАДИ
ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ		
АКТИВНИЙ МАРКЕТИНГ ГРОМАДИ		

6.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ А. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Економічний розвиток громади залежить від двох взаємозалежних процесів:

- ✓ **інвестиційної діяльності щодо створення конкурентоспроможного виробництва, що не шкодить довкіллю;**
- ✓ **розвитку внутрішньої економіки на основі малого та середнього підприємництва, диверсифікації сировинного сільського господарства, розвитку кооперації та підвищення самозайнятості населення.**

Одним з чинників інвестиційної привабливості громади є логістичне розташування на перетині автомобільної магістралі міжнародного значення E95, регіонального шляху P71, залізниці та наближення до м.Одеса - потужного промислово-торгівельного, туристичного, курортного та культурного центру Півдня України.

Це разом з ресурсами громади (вільні земельні ділянки, наявність вільної робочої сили) створює передумови для інвестування у розвиток підприємств паливно-енергетичного комплексу, логістики та транспортного обслуговування, переробної промисловості та туристичних сервісів.

Формування цілей напрямку А «Економічний розвиток» проводилась, згідно методології SMART з розробкою конкретних завдань, які мають визначений термін виконання, джерела фінансування, кінцеві результати, техніко-економічне обґрунтування, а, деякі, потенційних інвесторів.

Напрямок А. Економічний розвиток

Стратегічна мета А1. Розвиток промислово-інвестиційного потенціалу громади

Опис:

Рада та її виконавчі органи спільно з об'єднанням підприємців:

- ініціюють створення та організовують діяльність робочої групи із розвитку інвестиційного потенціалу громади;
- **проводять аудит та інвентаризацію земель та об'єктів нерухомості, які належать громаді зі створенням електронних паспортів.**
- ініціюють розробку концепцій та проектно-кошторисної документації для забезпечення організації на території громади Індустріального парку «Південна Знам'янка», підприємств паливно-енергетичного комплексу, підприємств обслуговування бгатовантажного автомобільного транспорту, будівництва АЗК та оптово-роздрібного ринку;
- організовують та супроводжують розробку проектів землевідведення та проведення облаштування необхідної інфраструктурою інвестиційних майданчиків;
- розробляють та розповсюджують інформації для потенційних інвесторів
- організаційно та інституційно супроводжують будівництво та розвиток на території громади підприємств

Розвиток промислового потенціалу громади є запорукою її незалежного конкурентно здатного розвитку, та є основним завданням на найближчі 5-7 років. Мета даної стратегії створення сучасного комплексу з вирощування та переробки СГ продукції, який дозволить задіяти всі ресурси громади, створити 600-650 робочих місць та забезпечити наповнення бюджетів всіх рівнів.

Будівництво СЕС дозволить вирішити дві задачі: швидке наповнення бюджету та поліпшення енергетичного балансу громади.

Запланована кількість робочих місць 12.

Доходи місцевого бюджету - 2 млн грн/ рік

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ	Фінансування (тис.грн.)			Доходи бюджету ОТГ (тис. грн.)			
		ОТГ	Фонди, прог-рами	Інвестор	2020	2021	2022	2023
А.1.1 Будівництво СЕС 20 МВт Ймовірний інвестор ТОВ «Гріненергопроект» 2020 -2023 р	А1.1.1 Розробка землеустрою документації на майданчик 20 га (землі енергетики)	20	-	60				
	А1.1.2 Оформлення договорів оренди (10 га +20 га)	20	-	-	500	1000	1200	1200
	А1.1.3 Участь в будівництві СЕС	50	-	10 млн дол	300	300	150	-
	А1.1.4Адміністрування податків та зборів	50	-	-	-	-	500	500
		140		10 млн дол	800	1300	1850	1700

- Орієнтовне надходження до Державного бюджету 110 млн грн. на рік
- Інвестор оформив меморандум про співпрацю.

Логістичний комплекс включає в себе АЗС, станцію обслуговування вантажних автомобілів, готельний комплекс та оптовий ринок.

Точка зростання села Верхньозиминове.

Кількість робочих місць 22.

Доходи бюджету при закінченні будівництва 7 млн.грн/ рік.

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ	Фінансування (тис.грн.)			Доходи бюджету ОТГ (тис. грн.)			
		ОТГ	Фонди, програми	Інвестор	2022	2023	2024	2025
А1.2 Будівництво логістично-обслуговуючого комплексу з міні АЗС на трасі Е 95 Ймовірні інвестори «Мезатекс» та «Дайжестгруп» (можливо будівництво громадою з використанням кредитних ресурсів) 2022-2024 р	А1.2.1 Розробка землепорядної документації на участок на 6 Га	50	-	-	-	-	-	-
	А1.2.2 Оформлення проекту ДФРР та облаштування участку інженерними комунікаціями	500	2000	300	-	-	-	-
	А1.2.3 Надання участку в оренду	50	-	-	400	500	500	1000
	А1.2.4 Проектування та будівництво АЗС	1000	-	16000	-	-	-	-
	А1.2.5 Експлуатація комплексу та адміністрування податків та зборів	50	-	600	3000	4200	5000	6000
		1650	2000	16900	3400	4700	5500	7000

- Орієнтовне надходження до Державного бюджету 25 млн грн/рік
- В розрахунках використані ТЕО:
 - «Концепція розвитку промислово-інвестиційного комплексу «Баштанка» (розробник Центр стратегічного розвитку територій м.Мелітополь)
 - Будівництво логістичного комплексу 3500 кв.м (розробник «Дайжестгруп», м.Київ)

Індустріальний парк. Функціональне призначення парку - переробка СГ продукції, логістика, виготовлення пілет. Парк планує переробляти продукцію вироблену не тільки в громаді, а і в районі. Кількість створених робочих місць 400.
Доходи бюджету 45 млн.грн/рік (використано дані розрахунків аналогічного Індустріального парку м.Баштанка)

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ	Фінансування (тис.грн.)			Доходи бюджету ОТГ (тис. грн.)			
		ОТГ	Фонди, прог-рами	Інвестор	2024	2025	2026	2027
А 1.3 Будівництво та розвиток індустріального парку «Південна Знам'янка» 2021 -2027р	А1.3.1 Розробка землеустрою на участок 37 Га (землі промисловості)	30	-	50	-	-	-	-
	А 1.3.2 розробка концепції ІП	200	-	-	-	-	-	-
	А 1.3.3 Оформлення проекту та документації на облаштування участку ІП (ДФРР, секторіальна підтримка ЕС та інші)	200	-	-	-	-	-	-
	А1.3.4 Облаштування участку ІП	5000	20 000	-	-	-	-	-
	А.1.3.5 Передача участку ІП в оренду керуючій компанії	50	-	300	2200	2200	4200	4500
	А 1.3.6 Облаштування ІП	500	20 000	32 млн дол	250	260	320	480
	А1.3.7Адміністрування податків та зборів	40	-	-	10000	17200	20000	26700
		5420	20000	32 млн дол	12450	19660	24520	32000

- Орієнтовне надходження до Державного бюджету 340 млн грн/рік
- В розрахунках використані матеріали концепції ІП «Агрополіс» м.Баштанка (розробник Центр стратегічного розвитку території м.Мелітополь)

Топливо-енергетичний комплекс. Включає:

ТЕС - 2 МВт, площі з вирощування біоенергетичних культур, цех з виготовлення пілети.

Комплекс дозволить поліпшити теплопостачання комунальних закладів громади та суттєво зменшити витрати мешканців громади на опалення.

Кількість створених робочих місць 42.

Заплановані надходження до місцевого бюджету 12 млн грн/рік.

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ	Фінансування (тис.грн.)			Доходи бюджету ОТГ (тис. грн.)			
		ОТГ	Фонди, Програми	Інвестор	2022	2023	2024	2025
Ціль А1.4 Будівництво топливно енергетичного Комплексу. (2022-2025 рік) Ймовірні інвестори «БіТ», «Енергопрогрес».	А1.4.1.Рішення та оформлення землеустрою на землі під біоенергетичні культури (400-450 Га багаторічні трави)	60	-	30	-	-	-	-
	А1.4.2. Рішення та землеустроїв на участок під ТЕЦ (6 Га землі енергетики)	-	-	40	-	-	-	-
	А1.4.3. Передача в оренду участків п. 1 і п.2 фірмі "БіТ"	50	-	20	3500	4800	5000	6000
	А1.4.4.Організація сумісного підприємства з фірмою "БіТ" по вирощуванню біоенергетичних культур	20	-	6400	2400	2600	3000	3000
	А1.4.5. Виділення майданчику під будівництво складу пілетного цеху на території Індустріального парку	30	-	380	1200	1300	1300	1500
	А1.4.6.Переобладнання всіх комунальних закладів на опалення з допомогою пілет	400	1600		1100	1200	1200	1400
	А1.4.7.Адміністрування податків та зборів	50	-	-	-	-	-	-
		610	1600	6810	8200	9900	1500	11900

- Орієнтовне надходження до Державного бюджету 120 млн грн/рік
- Топливо-енергетичний баланс громади виконано фірмою «Енергопрогрес» м.Дніпро

Біоетанольний завод дозволить переробляти 300 тон сировини на добу. Стане точкою зростання села Радісне.

Кількість створених робочих місць 50.

Заплановані надходження до бюджету 8 млн.грн/рік (для розрахунків використані дані ТЕО наданого фірмою «Greenfuell»)

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ	Фінансування (тис.грн.)			Доходи бюджету ОТГ (тис. грн.)			
		ОТГ	Фонди, Прог- рами	Інвестор	2023	2024	2025	2026
Ціль А1.5 Будівництво біоетанольного Комплексу. (2023-2026 рік) Імовірний інвестор «Greenfuell»	А 1.5.1.Прийняття рішення та оформлення землеустрою на участок 16 Га (земля промисловості) с.Радісне	50	-	20	-	-	-	-
	А1.5.2. Оформлення ПКД на облаштування участку інженерною інфраструктурою	300	-	100				
	А1.5.3. Оформлення проектів на структурні та фонди технічної допомоги (ДФРР), секторіальна підтримка ЄС та інші)	200	-					
	А1.5.4. Виконання облаштування участку	1000	4000	200	-	-	-	-
	А1.5.5.Передача участка в оренду	-	-	600	800	800	820	820
	А1.5.6. Участь в будівництві заводу (оформлення дозволів та проектної документації)	30	-	9 млн \$		200	350	350
	А1.5.7.Адміністрування податків та зборів	10	-		200	5600	5800	6000
		1440	4000	9,3млн \$	1000	6600	6970	7170

- Можливо створення сумісного підприємства із забезпечення сировиною.
- Орієнтовне надходження до Державного бюджету 80 млн грн/рік
- Орієнтовні параметри заводу та ТЕО надані фірмою «Greenfuell» м.Київ

Стратегічна мета А2. Розвиток малого та середнього підприємництва та кооперації

Опис:

Розвиток МСБ громади - основа її подальшого розвитку. Фермерські господарства, кооперативи, приватні підприємства повинні складати каркас громади, вирішувати завдання щодо забезпечення місцевих підприємств сировиною, а мешканців громади продуктами харчвання та надавати соціальні послугами. Збільшення числа МСБ дозволить залучити жителів в процеси розвитку громади, зменшити міграцію.

Рада та її виконавчі органи спільно з об'єднанням підприємців:

- ініціюють створення та організовують діяльність робочої групи із розвитку малого та середнього бізнесу, підприємництва та кооперації в громаді;
- ініціюють організацію системи зборів громадян, семінарів та тренінгів для населення з відкриття власної справи, підприємницької діяльності та кооперації;
- готують інформацію про алгоритми проведення дозвільних процедур, оприлюднюють їх та створюють умови для організації на території громади сільськогосподарських кооперативів;
- проводять аналіз роботи існуючої інфраструктури бізнесу, створюють умови для її розширення, залучення нових банківських структур, інвестиційних та іпотечних фондів, а також ініціюють створення нових проектів розвитку бізнес-інфраструктури;
- ініціюють організацію та проведення зустрічей-презентацій для представників кооперації громади, з пропозиціями щодо можливостей переорієнтації та розширення власної справи, формування ланцюгів доданої вартості та організації експорту продукції;
- ініціюють та супроводжують створення та діяльність на території громади кооперативи сільськогосподарського типу.

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ
Операційна мета А2.1. Розвиток кооперативів та малих підприємств	<p>А.2.1.1. Створити перелік (реєстр) підприємців та власників особистих селянських господарств для участі у реалізації проектів кооперації виробників меду та продуктів бджолярства на території громади. Розробити та затвердити план заходів.</p> <p>А.2.1.2. Ввести до посадових обов'язків співробітника виконкому сільської ради обов'язки із організаційної та інформаційної підтримки діяльності кооперативів</p> <p>А.2.1.3. Організація кооперативу по переробці та фасовці меду в селі Верхньоземіново.</p> <ul style="list-style-type: none"> - реєстрація кооперативу - надання в оренду приміщення (комунальна власність) - оформлення проєктів та грантів на забезпечення кооперативу обладнанням. <p>А.2.1.4. Організація кооперативу по заготовці та переробці м'яса село Новоєлизаветівка</p> <ul style="list-style-type: none"> - реєстрація кооперативу - організація пункту прийому м'яса - оформлення проєкту на облаштування за рахунок фондів та програм технічної підтримки мінібойні - налагодження взаємозв'язків з переробними підприємствами індустриального парку та оптовим ринком. <p>А.2.1.5. Організація кооперативу по заготовці та переробці молока село Великозименове</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - реєстрація кооперативу - надання в оренду приміщення - облаштування мінісіроварні <p>А.2.1.6. Організація кооперативу з вирощування та переробці овочів села Новоєлизаветівка, Новопетрівка Друга.</p> <ul style="list-style-type: none"> - організація кооперативу - надання приміщення в оренду(дитячий садок) - встановлення обладнання для переробки овочів <p>А.2.1.7. Організація кооперативу з вирощування та переробці фруктів та ягід села Новоєлизаветівка, Цибулівка.</p> <ul style="list-style-type: none"> - організація кооперативу - оформлення проекту заявки на отримання обладнання для мойки та фасування фруктів та шокової заморозки ягід <p>А.2.1.8. Організація швейного кооперативу село Радісне</p> <ul style="list-style-type: none"> - реєстрація кооперативу - надання приміщення в оренду (будинок побуту) - сприяння переносу швейного підприємства з Західної України (м.Тернопіль, Кременець, Теребовля) <p>А.2.1.9 Сприяти організації збуту продукції на ринках громади, сусідніх громад, м.Одеса.</p> <p>А.2.1.10 Розробити та розповсюдити презентаційні та рекламні матеріали щодо діяльності кооперативів та їхньої продукції для потенційних покупців (в т.ч. і оптових). Висвітлення матеріалів у ЗМІ та інтернет порталах, на сайті сільської ради.</p>
Результати	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створено робочу групу з підтримки розвитку МСБ, підприємництва та кооперації в громаді. 2. Створено переліки (реєстри) підприємців та власників особистих селянських господарств для участі у реалізації проектів кооперації. 3. В громаді реалізовано проекти кооперації виробників меду та продуктів бджолярства, плодовоовочевої продукції та м'ясо-молочної продукції. 4. Ініційовано та оформлені проекти та програми (при співфінансуванні громади) по наданню кооперативам обладнання. 5. Ініційовано та проведено серію семінарів та тренінгів для мешканців громади з питань відкриття власної справи, підприємницької діяльності та кооперації; 6. Активізовано маркетинг сільськогосподарської продукції виробників громади та розширено ринки збуту.
Співпраця з організаціями	<p>Селищна рада</p> <p>Відділ фінансів, економічного розвитку та інвестицій Одеської ОДА</p> <p>USAIDUHBDRМінекономсільгоспрозвиток та інши</p>
Фінансування	<p>Місцевий бюджет, обласний бюджет, державні фонди, фонди технічної допомоги Канади ,програми сільського розвитку ЄС Національні програми підтримки фермерських господарств та підтримки кооперації(див. нижче)</p>

Стратегічна мета А3. Збереження та розвиток туристичного потенціалу

Опис:

Рада та її виконавчі органи спільно зфахівцями та громадськістю:

- створюють робочу групу з питань розвитку туризму та утримання зон відпочинку за участю керівників відділів;
- створюють робочу групу з розвитку історико-пізнавального, екологічного та екстремального туризму;
- розробляють проект Програми розвитку туризму тазон відпочинку ;
- розробляють та поширюють технологічні карти потенційних маршрутів на території громади;
- розробляють пропозиції щодо інвестування у туристичну галузь громади;
- розробляють серію культурних заходів і свят на території громади та поширюють інформацію про них;

розробляють та впроваджують інтерактивну мапу туристичних маршрутів, об'єктів та заходів у громаді.

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ
Операційна мета А3.1. Розвиток партнерства та підготовка кадрів	<p>А.3.1.1. З метою розвитку туризму в громаді встановити партнерські відносини з управлінням зв'язку, транспорту, дорожнього будівництва і туризму ОДА, спілкою сприяння розвитку сільського зеленого туризму в області та організувати регулярний обмін інформацією про існуючі програми, проекти, події.</p> <p>А.3.1.2. Організувати і провести із залученням зовнішніх тренерів та експертів навчальні тренінги «Азбука гостинності» для власників сільських садиб, бажаючих займатися сільським зеленим туризмом, в межах зони впливу транспортного коридору М05 та населених пунктах наближених до туристично привабливих територій громади.</p>
Операційна мета А3.2. Створення туристичних продуктів	<p>А.3.2.1. Організація туристичного комплексу «Все про мед»</p> <p>А.3.2.2. Створити і обладнати на території громади(траса М05) місця проживання, харчування, відпочинку та фотозони .</p> <p>А3.2.3 Прийняти участь в програмі гастротуризму ЄС «Бесарабська дорога»</p>

Результати	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створено робочу групу з питань розвитку туризму та утримання зон відпочинку. 2. Створено робочу групу з розвитку пізнавального та екологічного туризму. 3. Розроблено Програму розвитку туризму та зон відпочинку. 4. Розроблено пропозиції щодо інвестування у туристичну галузь громади. 5. Розроблено серію культурних заходів і свят на території громади. 6. Розроблено інтерактивну мапу туристичних маршрутів, об'єктів та заходів у громаді.
Співпраця з організаціями	<p>Селищна рада</p> <p>Відділ загальної та організаційної роботи</p> <p>Відділ туризму містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства ОДА</p> <p>Міжнародні фонди та програми</p> <p>Місцева бізнес-спільнота, активні мешканці</p>
Фінансування	Бюджети всіх рівнів та програми

Стратегічна мета А4. Активний маркетинг громади

Опис:

Рада та її виконавчі органи, представники громади:

- оновлюють та реструктуризують сайт громади;
 - відкривають сторінки громади у соціальних мережах;
 - готують матеріали для висвітлення на сайті;
 - розробляють маркетингову стратегію та бренд-бук громади;
 - беруть участь у виставкових заходах, конференціях і форумах;
 - забезпечують поширення інформації про громаду засобами зовнішньої реклами;
- організують та проводять фестивалі, свята й заходи із залученням представників інших громад, міст, територій.

ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ
Операційна мета А4.1. Інформаційне просування	<p>А 4.1.1. Оновити та реструктуризувати веб-сайт громади з метою забезпечення відкритості в роботі органів влади ОТГ, інформування про свою діяльність жителів громади, спрощення і прискорення процедур надання адміністративних послуг, а також для інформування потенційних інвесторів про інвестиційний та туристичний потенціал громади.</p> <p>А 4.1.2. Забезпечити щоденне адміністрування сайту, своєчасне оновлення і розміщення інформації, її повноту та доступність.</p> <p>А 4.1.3. Покласти обов'язки з адміністрування сайту на одного із співробітників виконкому, включивши цю роботу в його посадові обов'язки.</p> <p>А 4.1.4. Включити до посадової інструкції одного зі співробітників виконкому виконання обов'язків прес-секретаря.</p>
Операційна мета А4.2. Презентаційне просування	<p>А 4.2.1. Розробити маркетингову стратегію та бренд-бук громади.</p> <p>А 4.2.2. Створити презентаційні матеріали (буклети) про громаду.</p> <p>А 4.2.3. Організувати поширення презентаційних матеріалів на виставках, конференціях і форумах, в яких беруть участь представники громади.</p>
Операційна мета А4.3. Рекламне просування	<p>А 4.3.1. Виготовити, узгодити з відповідними управліннями та встановити на трасі М05 рекламні носії, які презентують пам'ятки і потенціал громади.</p>
Операційна мета А4.4. Культурне просування	<p>А 4.4.1. Організувати проведення свят, зльотів, фестивалів, конкурсів та інших культурно-масових заходів на території громади за участю представників інших громад, територій і регіонів країни.</p> <p>А 4.4.2. Забезпечити широке висвітлення цих заходів у ЗМІ.</p>

Результати	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оновлений сайт громади. 2. Сторінки громади у соціальних мережах. 3. Маркетингова стратегія та бренд-бук громади. 4. Поширення інформації про громаду в області, Україні та за кордоном.
Співпраця з організаціями	<p>Сільська рада</p> <p>Відділ бухгалтерського обліку та звітності виконавчого комітету</p> <p>Відділ фінансів апарату виконавчого комітету</p> <p>Відділ житлово-комунального господарства, архітектури, благоустрою, містобудування та земельних відносин апарату виконавчого комітету</p>
Фінансування	Бюджет: відповідна програма та у межах операційних витрат.

Виконання програми розвитку напрямку А «Економічний розвиток» дозволить отримати наступні прогнозовані результати:

Загальні результати за напрямком

Видатки бюджету громади (за 6 років)	15 млн.грн
Робочі місця	520
Доходи місцевий бюджет	78 млн.грн/рік
Доходи державний бюджет	539 млн.грн/рік
Можливі додаткові трансфери (12-15% від надходжень до державного бюджету)	64-81 млн.грн/рік

Сумма залучених інвестицій орієнтовно 55-58 млн.долл

Для подальшого планування стратегічних напрямів Б та В наводимо прогнозовані надходження та витрати бюджету громади при реалізації стратегічного напрямку А

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Надходження до місцевого бюджету (тис грн)	800	1300	5400	28850	44260	51570	60670	78200
Витрати з місцевого бюджету (тис грн)	300	650	2000	3400	3620	3500	4400	3100

Аналіз показує, що виконання завдань стратегічного напрямку А дозволить громаді забезпечити подальший самодостатній, конкурентоспроможний розвиток.

6.3. Стратегічний напрям Б. Розвиток інфраструктури

Стратегічна мета Б1.Розвиток інженерно-транспортної інфраструктури

Опис

Рада та її виконавчі органи, представники громади розробляють:

- проекти прокладання нових доріг;
- проводять ремонт та реконструкцію існуючих доріг;
- відновлюють та розвивають інженерні комунікації громади;
- забезпечують функціонування комунального господарства.

ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ
Б1.1 Покращення дорожно-транспортної інфраструктури	Б1.1.1 Проведення аналізу стану дорожньої інфраструктури та складання схем та графіків її відновлення (згідно з бюджетом громади та виділяємими субвенціями) Б1.1.2 Будівництво автодороги сполученням Знам'янка – Великозименове Б1.1.3 Будівництво, реконструкція, ремонт та утримання доріг загального користування, які сполучають населені пункти громади з трасою М05 Б1.1.4 Реконструкція та ремонт доріг місцевого значення, які сполучають центр ОТГ з внутрішніми громадами Б1.1.5 Придбання необхідної техніки (б/у) для обслуговування місцевих доріг
Б1.2 Покращення водозабезпечення та водовідведення в населених пунктах	Б1.2.1 Моніторинг стану водопостачання в населених пунктах ОТГ Б1.2.2 Ремонт та будівництво систем водопроводних мереж в населених пунктах Б1.2.3 Реконструкція систем водовідведення та каналізації в смт Радісне
Б1.3 Покращення санітарної очистки населених пунктів та управління ТПВ	Б1.3.1 Розробка схеми санітарної очистки та вивезення сміття з усіх населених пунктів ОТГ Б1.3.2 Облаштування полігону ТПВ в с. Знам'янка з встановленням сміттесортувального комплексу Б1.3.3 Придбання баків для сміття та спецтехніки для вивозу. Б1.3.4 Інформування населення щодо поводження з ТПВ
Б1.4 Покращення благоустрою населених пунктів	Б1.4.1 Розробка правил благоустрою населених пунктів Б1.4.2 Встановлення енергозберігаючого освітлення у всіх населених пунктах громади Б1.4.3 Ремонт тротуарів Б1.4.4 Облаштування парків, скверів та майданчиків для відпочинку

6.4. Стратегічний напрям В. Соціальний розвиток

Стратегічна мета В1.Якість соціального життя

Опис

Мешканці потребують послуг та безпечного рівня життя.Громада бачить себе в майбутньому освідченою, сучасною, культурною та здоровою.Забезпечити такий рівень може ефективно управління з активним залученням до прийняття управлінських рішень мешканців. використання сучасних методів комунікацій, культурне, екологічне виховання населення, надання якісних адміністративних послуг, формування патріотичної свідомості та відповідальності за майбутнє громади.

ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ
В1.1 Впровадження енергозберігаючих технологій	В1.1.1 Проведення енергоаудиту будівель та споруд(бюджетних установ) В1.1.2 Термомодернізація будівель та споруд у всіх закладах соціальної сфери на території громади(перелік та черговість узгоджуються додатковим документом згідно з бюджетом громади)
В 1.2 Якісні медичні послуги	В1.2.1 Проведення необхідних робіт та належне оснащення амбулаторії в м.Знам'янка, с.Новоєлизаветівка В1.2.2 Будівництво амбулаторії смт Радісне В1.2.2 Дооснащення ФАПів в селах громади(перелік розробляється та узгоджується додатково відповідно до коштів місцевого бюджету та медичної субвенції)
В1.3 Створення центру безпеки громади	В1.3.1 Створення муніципального центру безпеки у с.Знам'янка для оперативного реагування у випадку надзвичайних ситуацій В1.3.2 Придбання автомобілів для термінового транспортування хворих з віддалених населених пунктів до медичних закладів В1.3.3 Придбання пожежного та патрульного автомобілів

Стратегічна ціль В 2. Розвиток активності громади

ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ	ЗАВДАННЯ
В2.1 Підвищення активності та самоорганізації населення	В2.1.1 Навчання та інформаційне забезпечення працівників органів місцевого самоврядування для професійного управління громадою В2.1.2 Розробка та затвердження статуту громади В2.1.3 Розробка заходів для залучення до суспільного життя молоді, жінок, ВПО, осіб з інвалідністю. В2.1.4 Залучення громадських організацій (об'єднань) для реалізації плану розвитку ОТГ В2.1.5 Підвищення правової обізнаності населення, профілактика правопорушень В 2.1.6 Застосування ефективних, комунікаційних заходів для інформування та забезпечення зворотного зв'язку влада – бізнес-громада (друкований засіб інформації, WEB-сторінка, збори, громадські слухання)

7. ПОКАЗНИКИ ВПЛИВУ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Оцінка ефективності стратегії, тобто ступеню та масштабів досягнення запланованих цілей, буде проводитись в багаторічній перспективі шляхом застосування показників результатів і впливу.

Показники результату стосуються ефективності заходів/отриманих продуктів, які мали місце в результаті реалізації заходів та, які безпосередньо впливають на соціально-економічне становище та зовнішє середовище. Показник результату інформує про зміни, які відбудуться або відбулись в результаті реалізації завдання/заходу, а також про зміни ситуації бенефіціарів – осіб та організацій, які безпосередньо користуються результатами заходів/отриманих продуктів. Результати повинні бути послідовними та логічно пов'язаними з продуктами.

Показники впливу оцінюють результати реалізованих заходів/проектів у довгостроковій перспективі після завершення проекту. Цей показник описує рівень досягнення запланованих опосередкованих/загальних цілей, показує вид і сферу постійних змін, які відбулися в соціально-економічному становищі та зовнішньому середовищі. Показує ступінь, в якому вдалося реалізувати бачення розвитку громади.

Оцінка досягнення безпосередніх та опосередкованих цілей стратегії проводитиметься шляхом застосування наступних основних показників:

1. Показники результату:

- ✓ ПДВ сплачене підприємствами всіх видів на території громади
- ✓ Кількість створених малих і середніх бізнесів на території громади, у тому числі кількість, тип і розмір виробничих підприємств, які займаються переробкою сільськогосподарської продукції та тих, які надають послуги
- ✓ Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки
- ✓ Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на душу населення
- ✓ Вид, якість та доступність соціальних, комунальних та адміністративних послуг
- ✓ Збільшення дохідної частини бюджету громади за рахунок власних джерел та закріплених загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів
- ✓ Обсяг інвестицій в економіку громади на одного мешканця

2. Показники впливу:

- ✓ Рівень задоволеності різних груп мешканців та підприємців якістю життя у громаді – соціальні дослідження (анкетне опитування)
- ✓ Кількість мешканців, у тому числі їх вікова структура
- ✓ Рівень зайнятості населення
- ✓ Стан навколишнього середовища
- ✓ Види, обсяг та структура надходжень та видатків місцевого бюджету.
- ✓ Тип та обсяг бюджетних надходжень
- ✓ Збільшення кількості підприємств, об'єктів інфраструктури
- ✓ Залучення зовнішніх інвесторів в громаду

Ці показники можуть бути доповнені у разі необхідності більш детального аналізу окремих аспектів стратегічного розвитку громади.

8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Фінансування заходів, які проводитимуться в рамках Стратегії, здійснюватиметься, зокрема, з таких джерел:

- бюджет громади (власні кошти);
- державний бюджет, в тому числі: субвенція на розвиток інфраструктури, субвенція на соціально-економічний розвиток, Державний фонд регіонального розвитку, державні програми розвитку;
- регіональні бюджети, в тому числі обласний бюджет, обласні програми розвитку;
- цільові вітчизняні та зарубіжні фонди/дотації, в тому числі співфінансовані з фондів Євросоюзу та інших держав або міжнародних організацій та установ, в тому числі: DOBRE, U-Lead, GiZ, проекти транскордонної співпраці, міжнародні гранти;
- позики та кредити, в тому числі Європейського банку реконструкції та розвитку;
- бюджети інших суб'єктів самоврядування, оскільки деякі заходи будуть реалізовуватись спільно Знам'янської ОТГ та іншими суб'єктами (в тому числі іншими ОТГ), на підставі договорів про спільну реалізацію проектів та завдань,
- приватні кошти (мешканців та зовнішніх інвесторів).

Основним джерелом фінансування стратегічних планів будуть кошти бюджету громади, державні субвенції та інші зовнішні фонди, які дозволять реалізувати більшу кількість завдань, згідно з визначеними органами влади громади пріоритетами. У разі подачі заявки щодо виділення коштів з зовнішніх державних фондів на реалізацію і співфінансування завдань, кожного разу буде проводитись аналіз вимог, які стосуються пропорції частки власних коштів громади у фінансуванні і принципів формально-правового врегулювання цих завдань.

У стратегічному і середньостроковому плануванні громади необхідно врахувати сценарії активного отримання фінансування не лише від громадських суб'єктів, але і від приватних, або на основі партнерства з приватними суб'єктами, особливо в ринково привабливих районах. (Доцільно створення кредитної спілки громади).

Для ефективного фінансового впровадження стратегії буде розроблений Багаторічний інвестиційний план разом з Багаторічним фінансовим прогнозом на 2020-2023 рр. з перспективою до 2025 р., який визначатиме пріоритетні завдання і представлятиме реалістичний фінансовий план їх реалізації в окремі роки.

На практиці це означає не лише підвищення ефективності, доцільності та корисності отримання доходів, але і підвищення ефективності і більш жорсткий контроль за витратою власних і зовнішніх коштів.

Важливим питанням є також планування довгострокової співпраці з іншими суб'єктами, громадськими і приватними, в тому числі органами самоврядування. Органи влади громади в окремому документі планування визначають сфери, плани та принципи такої співпраці в речовому та фінансовому вимірі. Для оформлення заявок та проектів на програми Міжнародного співробітництва доцільно використовувати посібник:

Грантрайтин: метод. рек. для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / Авт. кол.: О.С. Зінченко, О.В. Кулініч, П.Ю. Куліш; за заг. ред. О.В. Кулініча. — 2-ге вид., доп. і перероб. — Харків: Золоті сторінки, 2015. — 80 с.

9. ПЛАН УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЄЮ:

СИСТЕМА ІПРОЦЕДУРИ ВПРОВАДЖЕННЯ І МОНІТОРИНГУ ЗА РЕАЛІЗАЦІЄЮ СТРАТЕГІЇ, ПРИНЦИПИ І ПРОЦЕДУРИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТА

Впровадження стратегії

Впровадження Стратегії полягатиме у реалізації сформульованих в ній стратегічних, операційних цілей та заходів внаслідок активної участі ключових зацікавлених сторін стратегії: органів влади громади, соціально, економічно та професійно активних мешканців та підприємців, а також підприємств, установ, організацій всіх сфер діяльності внутрішніх та зовнішніх інвесторів.

Ефективна та дієва реалізація стратегії розвитку є викликом для керівництва та усієї організаційної структури громади. Адже якість стратегічного управління насправді є результатом:

- ✓ керівництва/управління,
- ✓ управління персоналом, в тому числі кваліфікацією та компетентністю працівників,
- ✓ організації та забезпечення відповідних матеріальних, нематеріальних та фінансових ресурсів,
- ✓ організаційної структури,
- ✓ наявності добре організованих та взаємопов'язаних процедур,
- ✓ наявності системи багаторічного планування.

Для ефективної та дієвої реалізації завдань Стратегії необхідно створити систему постійного моніторингу, контролю та оцінки результатів реалізації її положень.

Моніторинг реалізації Стратегії полягатиме в періодичній оцінці ступеня реалізації заходів, включених до плану заходів. Це дозволить в робочому порядку оцінювати рівень виконання окремих заходів та перевіряти, в якій мірі вдалося досягти окремих операційних і стратегічних цілей. Оцінка реалізації стратегії дозволить також впровадити інноваційні зміни в саму систему стратегічного планування і матиме вплив на актуалізацію цілей.

За моніторинг процесу впровадження Стратегії будуть відповідати Координатор і Консультативна група з трьох осіб. Координатором Консультативної групи буде Секретар селищної ради, а її членами – заступники селищного голови, відповідальні за функціонування соціальних, комунальних та адміністративно-просторових послуг. Координатор і група будуть призначені розпорядженням голови громади.

Координатор і Група співпрацюватимуть зі спеціально призначеними проблемними групами, якщо потреба у створенні таких груп буде обґрунтована необхідністю проведення поглибленого аналізу обраного стратегічного питання. До складу груп будуть мати можливість увійти зовнішні експерти.

Група буде зустрічатись щонайменше 2 рази на рік. Метою зустрічей буде аналіз стану впровадження стратегії та розробка рекомендацій щодо проведення заходів та актуалізації стратегії. Відповідальність за скликання засідань Консультативної групи покладена на Координатора.

Координатор і Група будуть нести відповідальність за наступні завдання:

- поточна оцінка стану реалізації заходів, запланованих на даний рік (відносно до прийнятих в Стратегії показників продукту та результату),
- аналіз звітів про хід реалізації Стратегії, підготовлених особами та органами, відповідальними за окремі завдання,

- розробка пропозицій уточнення Плану реалізації Стратегії, внаслідок зміни соціальних, економічних, правових та інших умов, появою нових шансів і загроз, що впливають на розвиток громади, а також на ефективність та дієвість впровадження цілей та завдань Стратегії,
- підготовка річного звіту про моніторинг впровадження стратегічного документа,
- соціальні комунікації та просування стратегії.

Для належного виконання вищевказаних завдань Координатор і Консультативна група матимуть право:

- Комунікувати з головою громади, в тому числі також інформувати органи влади громади про проблеми, що виникли в реалізації стратегії.
- Здійснювати нагляд за процесом і графіком актуалізації документу стратегії, в тому числі взаємодіяти при створенні попередньої та остаточної версії актуалізації стратегії.
- Співпрацювати з цільовими групами, зовнішніми експертами/ тематичними консультантами.
- Здійснювати нагляд за отриманням числових даних або експертиз, виконаних на внутрішнє замовлення.
- Здійснювати нагляд за отриманням інформації та даних, доступних у інших суб'єктів самоврядування, або які можна отримати від зовнішніх суб'єктів.
- Координувати процес узгодження нових стратегічних сценаріїв із зацікавленими особами /експертами/ тематичними групами.
- Вживати заходів, пов'язаних з координацією та підтриманням внутрішньої єдності всіх стратегічних і планових документів.
- Збирати інформацію про реалізовані в регіоні або в сусідньому регіоні ключові заходи та інвестиції, пов'язані з предметом стратегії (шукати хороший досвід, вчитись в інших, налагоджувати партнерські відносини).
- Координувати (і, можливо, проводити) зустрічі та консультації з громадськістю.
- Визначати цілі та пріоритети заходів щодо зниження стратегічного та операційного ризику.

Порядок подання звітності про реалізацію документа

Підрозділи, які беруть участь у впровадженні стратегії (зацікавлені сторони), відповідно до визначеної в плані заходів відповідальності, будуть зобов'язані готувати річні звіти про рівень виконання заходів та передавати їх Координатору до 15 лютого кожного року. Звіт повинен бути розроблений з використанням форми звітності.

На підставі інформації, що міститься у звітах, Координатор і Консультативна група готуватимуть річні моніторингові звіти і до 30 березня передаватимуть їх Раді громади.

Система моніторингу та оцінки реалізації Стратегії

Система моніторингу та оцінки реалізації стратегії буде гнучко пристосована до специфічних потреб більшості громади і сконструйована таким чином, щоб витрати на впровадження і застосування інструментів моніторингу та оцінки/ актуалізації не були вищими за отримані завдяки ним вигоди.

Система моніторингу та оцінки надаватиме інформацію про: [1] основні проблеми та успіхи в реалізації стратегічних і операційних цілей і [2] вказуватиме на необхідний обсяг і предмет актуалізації положень Стратегії.

Показники моніторингу будуть гнучко підібрані до соціальної, функціональної, технічної та технологічної специфіки заходів, записаних в плані заходів, і будуть пов'язані з системою та показниками оцінки стратегії.

Аналіз показників стосуватиметься кількісних, якісних та фінансових результатів заходів (досліджуваних на рівні діяльності, продуктів/послуг, результатів та впливу), які громада буде реалізовувати в межах окремих операційних цілей.

Показники реалізації та оцінки реалізації стратегії будуть взяті переважно з наступних джерел:

- звітність органів управління та структурних підрозділів громади,
- звітність соціальних партнерів, які реалізують свої завдання на основі планів співпраці і партнерських договорів,
- звітність про реалізовані проекти, в тому числі звітність та розрахунок по проектах, які додатково фінансуються із зовнішніх коштів,
- бюджет громади і бюджетна звітність,
- облік баз даних, які є в розпорядженні громади або інших уповноважених суб'єктів,
- публічна статистика.

Моніторинг та оцінка здійснюватимуться на підставі внутрішніх баз інформації та даних, які постійно розвиватимуться, а також зовнішніх баз, в тому числі банків та баз статистичних даних.

Перша оцінка реалізації стратегії розвитку (I-й звіт про оцінку) буде проведена наприкінці лютого 2020 р. і вона буде елементом робіт по актуалізації Стратегії.

Система оцінювання включатиме наступні елементи аналізу:

- вдалість – чи визначені цілі відповідають потребам,
- ефективність – яке співвідношення досягнутих результатів і понесених витрат,
- дієвість – чи реалізовані заплановані заходи, досягнуті цілі,
- корисність – чи досягнуті результати (продукти, послуги та ефект) відповідають потребам місцевого співтовариства
- стійкість – чи результати, досягнуті внаслідок реалізації стратегії, є незмінними в довгостроковій часовій перспективі.

Процедура актуалізації документа

Щоб забезпечити достатнє пристосування до соціально-економічної ситуації, Стратегія, в тому числі план заходів, при потребі буде оновлюватись один раз на два роки. Проект актуалізації документа стратегії готуватимуть Координатор і Консультативна група у співпраці з цільовими групами, до складу яких будуть входити представники секторів: соціального, громадського, економічного, охорони навколишнього середовища, а у разі потреби і зовнішні експерти.

Проект актуалізації стратегії буде представлений Голові громади для аналізу та погодження, після чого він буде направлений Раді громади для затвердження.

10. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПРІОРИТЕТІВ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПРІОРИТЕТАМ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ

**Схема відповідності пріоритетів
Знам'янської об'єднаної територіальної громади
стратегічним цілям Стратегії розвитку Одеської області**

Таблиця 6

Стратегічні цілі Знам'янської громади	Пріоритети Стратегії регіонального розвитку Одеської області 2017- 2020 р.р.	Проект стратегії розвитку Одеської області 2021-2027 р.р
A.1 Розвиток промислово-інвестиційного розвитку громади A.2 Розвиток малих та середніх підприємств	A Забезпечення конкурентної місцевої економіки	Стратегічний пріоритет 4. Ефективний економічний простір Стратегічний пріоритет 5. Формування на засадах інновацій експортно-орієнтованої харчової індустрії
A.4 Активний маркетинг громади	D покращення якості управління	Стратегічний пріоритет 1. Новий соціально-гуманітарний розквіт
Б Розвиток інфраструктури громади В.1 Соціальний розвиток громади	С Забезпечення гідних умов життя та життєвої безпеки	Стратегічний пріоритет 3. Глобалізація туристичного та культурного середовища, інфраструктурний розвиток
В.2 Розвиток активності громади	В. Розвиток людського потенціалу	Стратегічний пріоритет 1. Новий соціально-гуманітарний розквіт

